

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**Zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže
v Jihočeském kraji při poskytování humanitární pomoci
uprchlíkům z Ukrajiny**

Bc. Adam Kosáček

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Adam Kosáček

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Sez. Ústí – Tábor

Název práce

Zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže v Jihočeském kraji při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny

Název anglicky

Involvement of regional associations of the Czech Red Cross in the South Bohemian region in providing humanitarian aid to refugees from Ukraine

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě rozboru platné právní úpravy vyhodnotit charakteristiku neziskového sektoru a zhodnotit zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže v Jihočeském kraji ve vztahu k aktuální situaci uprchlíků z Ukrajiny z pohledu možností poskytování humanitární a psychosociální pomoci Oblastních spolků Českého červeného kříže v Jihočeském kraji a jejich možnosti financování. V závěru práce budou vyhodnoceny možnosti využití poznatků provedeného výzkumu s návrhem opatření ke zlepšení situace.

Metodika

Shromáždění a prostudování literatury pro zpracování teoretické části zadané práce s využitím metody excerptce

- Roztřídění dle předem stanovených klíčových znaků a provedení obsahové analýzy právních textů jednotlivých částí

- Získání podkladů pro analytickou část práce – konzultace s odborníky, rozhovory, statistická data

- Vyhodnocení získaných dat metodou syntézy pro zpracování aplikační části práce.

- Sumarizace výsledků, vlastní zjištění,

- Vyhodnocení, diskuze a závěr s využitím metody komparace teoretické a aplikační části práce.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Červený kříž, dobrovolnictví, financování neziskového sektoru, migrační politika, neziskový sektor, humanitární pomoc, psychosociální pomoc, spolky, solidaritnost

---

Doporučené zdroje informací

- HÁJKOVÁ, Alena, Miroslava NEBUŽELSKÁ a Petr PAVLOK. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2015. ISBN 9788074005237.
- JUKL, Marek. Ženevské úmluvy, občeje a zásady humanitárního práva: (stručný přehled). Praha: Český červený kříž, 2020. ISBN 978-80-87729-31-1.
- KAVAN, Š., DOSTÁL, J. Dobrovolnictví a nestátní neziskové organizace při mimořádných událostech: v podmínkách Jihočeského kraje. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012. ISBN 978-80-87472-41-5.
- PELIKÁNOVÁ, A. Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0339-3.
- RAJCHLOVÁ, Jaroslava. Neziskové organizace a rozvojová pomoc. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2014. ISBN 978-80-7509-034-8.
- SMETANA, M. Humanitární pomoc při zvládnání rozsáhlých mimořádných událostí. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, SPBI Spektrum. Červená řada, 2013. ISBN 978-80-7385-138-5.
- STEJSKAL, J. – KUVÍKOVÁ, H. – MAŤÁTKOVÁ, K. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky : se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.
- ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. Úspěšná nezisková organizace. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2017. Manažer. ISBN 978-80-271-0249-5.
- VÍT, P. Praktický právní průvodce pro neziskové organizace. Vyd.1. Praha : Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5477-2
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI (právní informační systém). Wolters Kluwer ČR
-

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 7. 6. 2022

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 2. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 24. 01. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže v Jihočeském kraji při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. března 2023

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucí mé diplomové práce JUDr. Janě Borské, Ph.D. za odbornou pomoc, připomínky a metodické vedení práce.

Zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže v Jihočeském kraji při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny

Abstrakt

Tato diplomová práce je zaměřena na posouzení současného stavu zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže Jihočeského kraje, jejich dobrovolníků a členů při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. V teoretické části práce je pro pochopení problematiky vymezeno obecné fungování neziskových organizací z pohledu historického, právního a finančního. Dále je vymezena humanitární pomoc s užším zaměřením na válečné konflikty a migrační politiku. Nedílnou součástí teoretické části bylo vymezení historie a aktuální fungování Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce a Českého červeného kříže. V praktické části je využita metoda kvalitativního výzkumu formou strukturovaných rozhovorů se zástupci jednotlivých Oblastních spolků Českého červeného kříže v Jihočeském kraji. Tato metoda je doplněna analýzou hospodaření Českého červeného kříže, a to zjišťováním vývoje hospodářského výsledku v letech 2017-2021 a čerpání Fondu humanity Českého červeného kříže. V další části je využita metoda smíšeného výzkumu (mixed methods research) formou dotazníkové šetření s dobrovolníky a členy Oblastních spolků Českého červeného kříže. Provedené výzkumy v této práci poskytují ucelený pohled na zapojení Českého červeného kříže, jejich dobrovolníků a členů při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. Spolky jsou především financovány z národní společnosti Českého červeného kříže, která získává finanční prostředky převážně ze svého fondu Humanity ČČK, státního rozpočtu, či vlastních aktivit. Oblastní spolky Českého červeného kříže v Jihočeském kraji prokázaly a stále prokazují aktivní, efektivní a účinnou pomoc uprchlíkům z Ukrajiny. Zároveň je velmi důležitým faktorem stálá ochota dobrovolníků a členů spolků, kteří jsou schopni ve velkém množství poskytovat různorodou pomoc.

Klíčová slova: Červený kříž, dobrovolnictví, financování neziskového sektoru, humanitární pomoc, migrační politika, neziskový sektor, psychosociální pomoc, solidárnost, spolky

Involvement of regional associations of the Czech Red Cross in the South Bohemian region in providing humanitarian aid to refugees from Ukraine

Abstract

This thesis is focused on the assessment of the current state of involvement of the Czech Red Cross Regional Societies of the South Bohemia Region, their volunteers and members in providing humanitarian aid to refugees from Ukraine. In the theoretical part of the thesis, the general functioning of non-profit organizations is defined in terms of historical, legal and financial aspects in order to understand the issue. Furthermore, humanitarian aid is defined with a narrower focus on war conflicts and migration policy. An integral part of the theoretical part was the definition of the history and current functioning of the International Red Cross and Red Crescent Movement and the Czech Red Cross. In the practical part, a qualitative research method is used in the form of structured interviews with representatives of individual Regional Red Cross Societies in the South Bohemia Region. This method is complemented by an analysis of the Czech Red Cross' management, namely the development of the economic result in the years 2017-2021 and the drawdown of the Czech Red Cross Humanity Fund. In the next part, mixed methods research is used in the form of a questionnaire survey with volunteers and members of the Czech Red Cross Regional Societies. The research conducted in this thesis provides a comprehensive view of the involvement of the Czech Red Cross, their volunteers and members in providing humanitarian assistance to refugees from Ukraine. The societies are primarily funded by the national society of the Czech Red Cross, which receives funding mainly from its Humanity Fund, the state budget, or its own activities. The regional associations of the Czech Red Cross in the South Bohemia Region have demonstrated and continue to demonstrate active, effective and efficient assistance to refugees from Ukraine. At the same time, a very important factor is the constant willingness of volunteers and members of the associations who are able to provide a variety of assistance in large numbers.

Keywords: Red Cross, volunteering, non-profit sector funding, humanitarian aid, migration policy, non-profit sector, psychosocial aid, solidarity, associations

Obsah

1 Úvod	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíle práce	12
2.2 Metodika	12
2.2.1 Metodika teoretické části.....	12
2.2.2 Metodika praktické části	13
3 Teoretická východiska	15
3.1 Význam neziskového sektoru v ČR.....	15
3.1.1 Historický vývoj neziskových organizací	16
3.1.2 Neziskové organizace ve 20. století a v současnosti v ČR.....	17
3.2 Nestátní neziskové organizace.....	18
3.2.1 Místo neziskových organizací v právním řádu ČR	20
3.3 Druhy neziskových organizací	22
3.3.1 Druhy neziskových organizací z globálního hlediska	22
3.3.2 Druhy neziskových organizací dle zřizovatele.....	22
3.4 Spolky	23
3.4.1 Založení spolku	24
3.4.2 Pobočný spolek.....	26
3.5 Další právní formy nestátních neziskových organizací	26
3.5.1 Obecně prospěšné společnosti.....	26
3.5.2 Nadace a nadační fondy	27
3.5.3 Ústavy.....	27
3.6 Financování nestátních neziskových organizací.....	28
3.7 Humanitární pomoc	29
3.7.1 Humanitární krize v důsledku válečného konfliktu	30
3.8 Migrační politika	31
3.8.1 Migrační a azylová politika České republiky.....	32
3.9 Mezinárodní hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce	33
3.10 Český červený kříž	35
3.10.1 Český červený kříž v Jihočeském kraji	36
4 Aplikační část práce	38
5 Výsledky	39
5.1 Výsledky rozhovorů se zástupci Oblastních spolků ČČK.....	39
5.2 Výsledky dotazníkového šetření.....	49
6 Diskuze	60

6.1	Posouzení současného stavu zapojení oblastních spolků Českého červeného kříže Jihočeského kraje při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny a jejich možnosti financování	60
6.2	Poskytnuté prostředky a financování ČČK při pomoci uprchlíkům z Ukrajiny	67
6.2.1	Hospodaření ČČK.....	68
6.3	Zjištění způsobů a ochoty zapojení dobrovolníků a členů oblastních spolků České červeného kříže v České republice při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny.....	71
6.3.1	Charakteristika respondentů	71
6.3.2	Obecné aspekty dobrovolnictví	72
6.3.3	Pomoc uprchlíkům z Ukrajiny.....	74
7	Závěr	76
8	Seznam použitých zdrojů	78
9	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	81
9.1	Seznam obrázků	81
9.2	Seznam tabulek	81
9.3	Seznam grafů	81
	Přílohy.....	83

1 Úvod

Dne 24. února 2022 začala tzv. Ruská invaze na Ukrajinu, která vyvolala masovou migraci občanů Ukrajiny do okolních Evropských států. Do České republiky migrovalo do listopadu roku 2022 přibližně 460 tisíc občanů z Ukrajiny.¹ Česká republika se zapojila do poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny na mnoha úrovních. Jednou z možností je přímá pomoc prostřednictvím neziskových organizací nebo nadací, které se věnují pomoci uprchlíkům. Jednou z těchto neziskových organizací je i Český červený kříž.

Český červený kříž je nezávislá nezisková organizace, která poskytuje humanitární pomoc v různých situacích, včetně případů, kdy jsou lidé nuceni opustit své domovy a hledat útočiště v jiných zemích. V Jihočeském kraji má Český červený kříž několik oblastních spolků, které se podílejí na poskytování pomoci uprchlíkům z Ukrajiny a dalším lidem v nouzi.

Jednou z možností, jak se mohou oblastní spolky Českého červeného kříže v Jihočeském kraji zapojit do poskytování pomoci uprchlíkům z Ukrajiny, je přímá pomoc v rámci humanitárních akcí nebo pomoc s integrací těchto lidí do společnosti. Organizace mohou pomáhat s hledáním ubytování, zajišťovat stravování nebo poskytovat poradenství v oblasti právních a administrativních záležitostí. Oblastní spolky Českého červeného kříže mohou také spolupracovat s dalšími organizacemi a institucemi, které se zabývají pomocí uprchlíkům, a zapojují se do mezinárodních humanitárních akcí v rámci Českého červeného kříže.

Je důležité zdůraznit, že pomoc uprchlíkům by měla být poskytována v souladu s mezinárodními lidskými právy a v respektu k jejich důstojnosti. Český červený kříž se snaží pomáhat všem lidem v nouzi bez ohledu na jejich původ nebo náboženské vyznání a přistupuje k nim s lidskou solidaritou a úctou.

---

¹ *Člověk v tísní: ukrajinská krize v historickém kontextu* [online]. [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: <https://www.clovekvtsni.cz/ukrajinska-krize-v-historickem-kontextu-8589gp>

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíle práce

Hlavním cílem práce je posouzení současného stavu zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže Jihočeského kraje, jejich dobrovolníků a členů při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny.

Dílčí cíl 1: Zjistit současný stav zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže Jihočeského kraje při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny a jejich možnosti financování.

Dílčí cíl 2: Zjistit způsoby a ochotu zapojení dobrovolníků a členů oblastních spolků Českého červeného kříže v České republice při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny.

2.2 Metodika

2.2.1 Metodika teoretické části

Úvod obsahuje studium odborné literatury k vymezení základních pojmů souvisejících s neziskovými organizacemi. Autor se podrobně věnuje právním, ekonomickým a obecným definicím nestátních neziskových organizací. Tyto základní myšlenky napomáhají následnému zkoumání tématu neziskového sektoru.

V teoretické části práce bude použita metoda excerptce. Tato metoda zahrnuje sběr relevantních informací z odborných knih, právních úprav a online zdrojů za účelem vytvoření seznamu nebo několika výňatků. Podčásti práce budou uspořádány podle významných charakteristik. První kapitolou je historie neziskového sektoru v České republice. Následně bude věnována pozornost významu nestátních neziskových organizací v zemi, jejich rozdělení, právní úpravy a jejich financování. V další části bude zkoumána humanitární pomoc, humanitární krize v důsledku válečného konfliktu a migrační politika. Poslední část se bude zabývat Mezinárodním hnutím Červeného kříže a Červeného půlměsíce a Českým červeným křížem.

Citace budou uvedeny jako odkazy na zdroje v poznámkách pod čarou.

2.2.2 Metodika praktické části

K naplnění dílčího cíle 1 „Zjistit současný stav zapojení oblastních spolků Českého červeného kříže Jihočeského kraje při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny a jejich možnosti financování“ bude použita metoda kvalitativního výzkumu formou strukturovaných rozhovorů se zástupci jednotlivých Oblastních spolků Českého červeného kříže v Jihočeském kraji. Bude se jednat o ředitele Oblastních spolků Českého červeného kříže v Českých Budějovicích, Prachaticích, Českém Krumlově, Táboře a Strakonících. K tomuto účelu bude vytvořen rozhovor, který bude rozpracován do 16 otevřených otázek, kde všechny otázky budou vázány k naplnění dílčího cíle 1. Z rozhovorů bude učiněn revidovaný přepis, který bude uveden ve výsledcích aplikační části práce a jeho následné vyhodnocení bude uvedeno v diskuzi práce. K naplnění dílčího cíle 1 bude také provedena analýza dosavadní pomoci Českého červeného kříže uprchlíkům z Ukrajiny, vývoje hospodářského výsledku a Čerpání fondu humanity v letech 2017 až 2021.

Kvalitativní výzkum zkoumá předmět prostřednictvím přirozeného a interpretačního přístupu. Využívá různé metody a série empirických materiálů, historických textů, osobních zkušeností, rozhovorů, pozorovacích dat a dalších forem dat k vysvětlení a pochopení jevu, který výzkumníci zkoumají. Tento výzkum využívá různá studia a série empirických pramenů, osobních prožitků, případových studií, rozhovorů, pozorovací, vzájemně působící, historické a vizuální texty, které vystihují běžné, nerozhodné momenty a významy v životě jedince.²

K naplnění dílčího cíle 2 „Zjistit způsoby a ochotu zapojení dobrovolníků a členů oblastních spolků Českého červeného kříže v České republice při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny“ bude zvolena metoda smíšeného výzkumu (mixed methods research) formou dotazníkové šetření. Toto dotazníkové šetření bude zasláno členům a dobrovolníkům oblastních spolků Českého červeného kříže v celé České republice. Dotazník bude rozdělen do 3 částí s celkem 22 otázkami, z toho 15 uzavřených otázek a 7 otevřených otázek. První částí dotazníku bude „charakteristika respondentů“, která

---

² DENZIN, Norman. Lincoln, Yvonna. The Sage Handbook of Qualitative Research. 4 th ed. London:SAGE Publications, 2011. s. 35.

bude zjišťovat demografické informace, jako pohlaví, věk, místo bydliště, vzdělání, zaměstnání a jazykové schopnosti respondentů. Druhá část „*Obecné aspekty dobrovolnictví*“ bude zjišťovat, zda jsou respondenti dobrovolníky nebo členy Českého červeného kříže, jak dlouho se dobrovolnictví věnují, zda jsou členy humanitární jednotky ČČK a v jaké sekci. V dalších otázkách této části budou odpovídat, při jakých mimořádných událostech pomáhali a kdy. V posledních otázkách budou dotazováni, zda absolvovali nějaké cvičení a kdy. Třetí část „*pomoc uprchlíkům z Ukrajiny*“ bude zjišťovat, zda se respondenti zapojili nebo zapojují do pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. Jestli se zapojují do sběru, výdeje humanitární pomoci, přípravy nouzového ubytování, či pomoci na Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině. V předposlední otázce budou dotazováni, zda poskytovali některou jinou pomoc a v poslední otázce, zda byli nebo jsou spokojeni s celkovou organizací této pomoci.

Smíšený výzkum (mixed methods research) kombinuje jak kvantitativní, tak kvalitativní metody sběru a analýzy dat. Dotazníkové šetření může být v rámci smíšeného výzkumu použito jako kvantitativní metoda, ale může být také rozšířeno o kvalitativní prvky. Kombinace kvantitativních a kvalitativních prvků v dotazníkovém šetření může poskytnout ucelenější pohled na zkoumanou problematiku a umožnit hloubkověji porozumět názorům a postojům respondentů. Například, v rámci dotazníkového šetření lze použít kvantitativní otázky k měření rozsahu a frekvence určitých jevů, a následně použít otevřené otázky k vysvětlení, proč se určitý jev vyskytuje a jaký je jeho význam.³

V závěru práce budou zjištěné informace získané z teoretické a praktické části diplomové práce vyhodnoceny pomocí metody komparace s návrhy ke zlepšení.

---

³ *Mixed methods research* [online]. [cit. 2023-01-19]. Dostupné z: <https://www.scribbr.com/methodology/mixed-methods-research/>

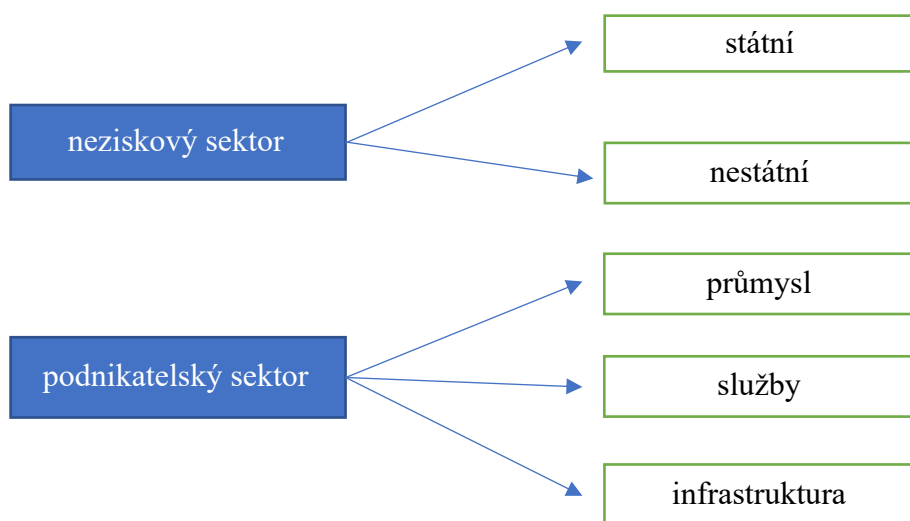
3 Teoretická východiska

Teoretická východiska jsou zpracována na obecné vymezení neziskového sektoru z pohledu právního v České republice. V teoretické části bakalářské práce jsou vysvětleny platné zákony, odborná literatura a vymezeny odborné pojmy, které se týkají tématu práce.

3.1 Význam neziskového sektoru v ČR

Neziskový sektor zahrnuje skupinu organizací, které jsou založeny s hlavním cílem přinést přímý prospěch. Tyto organizace jsou vytvářeny veřejnými subjekty, jako jsou státní instituce, města a obce. Zakladatelé těchto neziskových subjektů přispívají finančními prostředky bez ziskového záměru, jelikož mají zájem na dosažení přímého užitku. Struktura národního hospodářství se člení na neziskový a podnikatelský sektor. Neziskový sektor se dále člení na státní a nestátní.⁴

Obrázek 1: Struktura národního hospodářství

Zdroj: PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*.

Neziskové organizace (dále jen NO) přinášejí prospěch celé společnosti, poskytují obrovské množství služeb, pomoci a některé z nich propojují společnost po celém světě. Přispívají na rozvoj politických, ekonomických, či sociálních problémů, kdy se tyto problémy daří řešit

⁴ VÍT,P.Praktický právní průvodce pro neziskové organizace. Vyd.1. Praha : Grada Publishing, 2015, s. 16.

i pomocí těchto organizací. NO se také podílejí na zaměstnanosti celé společnosti a přinášejí ekonomickou hodnotu.⁵

Pojem NO je zavádějící. Běžně se používá k popisu formálního i neformálního sektoru mezi veřejným a obchodním světem. Ve skutečnosti tyto dva samostatné, ale související sektory mnozí nazývají neziskovým sektorem. Organizace mohou vytvářet zisk jako sekundární cíl. Jinými slovy, ziskové organizace přerozdělují zisky mezi skupinu, akcionáře a manažery. Nedělá se to proto, abychom je rozdělovali mezi členy, protože by to nevytvářelo žádné další zisky. Místo toho jsou znovu investovány do činností organizace.⁶

3.1.1 Historický vývoj neziskových organizací

Historie neziskového sektoru se začala formovat v 19. století v Evropě a Severní Americe. První NO byly charitativní a komunitní, kdy se zaměřovali na sociální a zdravotní potřeby chudých a sociálně znevýhodněných skupin. Ve 20. století se neziskový sektor rozšířil o další typy organizací, jako jsou environmentální a politické NO. V posledních letech se neziskový sektor stal významnou součástí ekonomiky a společnosti ve většině světa.⁷

Filantropie je historický koncept, který se týká dárcovství nebo podpory charitativních organizací, neziskových organizací nebo jiných projektů, které slouží veřejnému dobru. Filantropie může být praktikována jak jednotlivci, tak i organizacemi a podniky. Může se projevat formou finančních příspěvků, věcných darů, nebo dokonce i časem a znalostmi. Cílem filantropie je pomoci těm, kteří to potřebují a zlepšit kvalitu života ve společnosti. Historie filantropie sahá až do starověku. Starověcí Řekové a Římané se zabývali filantropií prostřednictvím dárcovství chrámům a božstvům. V průběhu dějin se filantropie rozšířila i do dalších oblastí, jako jsou vzdělávání, zdravotnictví a sociální péče. V 19. století se filantropie stala významnou součástí průmyslu a podnikání, kdy mnoho velkých společností začalo investovat část svých zisků do projektů veřejného dobra. Ve 20. století se filantropie

---

⁵ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. s. 15.

⁶ SKOVAJSA, Marek. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál, 2010. s. 32-33.

⁷ ŠMERDA, Hynek. *Křesťanská charita od počátku do konce středověku (s přihlédnutím k jižní Moravě)*. 2. přeprac. a rozš. vyd., 1. vyd. u nakl. Jiří Polach. Břeclav: Jiří Polach, 2011. s. 17.

stala více dostupnou a rozšířenou a v posledních desetiletích se stala populární i mezi jednotlivci, kteří se snaží pomáhat svému okolí. S rozvojem technologií se také rozšířily možnosti dárcovství, jako jsou online dary nebo mikrodary. Filantropie se také stává součástí korporátního světa, kdy se mnoho podniků snaží integrovat filantropické principy do svých firemních strategií, a tak přispět k rozvoji společnosti a životnímu prostředí.⁸

3.1.2 Neziskové organizace ve 20. století a v současnosti v ČR

Po vzniku první Československé republiky v roce 1918 se začaly rozvíjet různé aktivity postavené na dobrovolnosti. Jednalo se o soukromé, státní, náboženské a městské organizace a polooficiální spolky. Například státní a krajská zdravotní střediska mládeže, Masarykova unie proti tuberkulóze a další organizace s širokou škálou kapacit.⁹

Po Německé okupaci v roce 1938 a následné druhé světové válce se rozvoj NO přerušil. Většina spolků se rozpustilo, ale některé byly stále považovány za vhodné pro reorganizaci na přísně centralizované, hierarchické instituce sloužící státu. Oživení NO na sebe nenechalo dlouho čekat, ale v roce 1948 se moci chopila komunistická strana. To je znamenalo podřízení a redukování čistě na charitativní činnost. NO byly nahrazeny příspěvkovými a státními rozpočtovými organizacemi.

Od roku 1968 vznikaly nové politické strany, probíhaly organizace sbírkových akcí, zároveň došlo k obnovení činnosti některých spolků (např. Sokol a Junák). Od 80. let 20. století vzrůstaly činnosti občanské společnosti a byly připraveny důležité podmínky pro pád komunistického režimu a liberalizaci poměrů v NO.¹⁰

V současné době je úroveň a kvalita rozvoje neziskového sektoru v České republice v mezinárodním srovnání hodnocena jako vysoká. Česká republika zůstává v žebříčku zemí euroasijského regionu za Estonskem a je na druhém místě s Litvou a Lotyšskem. Jeho právní, finanční a veřejné hodnocení se však ve srovnání s předchozími roky mírně

---

⁸ ŠMERDA, Hynek. *Křesťanská charita od počátku do konce středověku (s přihlédnutím k jižní Moravě)*. 2. přeprac. a rozš. vyd., 1. vyd. u nakl. Jiří Polach. Břeclav: Jiří Polach, 2011. s. 18.

⁹ FRIČ, Pavol. *Neziskový sektor v ČR: výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University*. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. s. 18-19.

¹⁰ Třetí patro [online]. *Historie neziskových aktivit v ČR*. [cit. 2022-07-15]. dostupné z Třetí patro: <http://www.tretipatro.cz/index.php?cmd=page&id=26>

zlepšilo. Na třetím místě následovalo Polsko a čtvrté Slovensko a Slovinsko.¹¹ Neziskový sektor v České republice v posledních letech zažívá období rychlého růstu. Podpora vlády a příspěvky z veřejných zdrojů jsou klíčové prvky, které pomáhají zlepšovat stav neziskového sektoru. Ještě v roce 2013 bylo v České republice registrováno pouze 59 025 neziskových organizací, avšak v posledních 5 letech se počet zvýšil na 91 877.¹²

3.2 Nestátní neziskové organizace

V mezinárodním společenství jsou dobrovolné organizace pro zvládání katastrof různě nazývány: nevládní organizace, neziskové organizace či sdružení občanů. Každý termín má ve svém vlastním kontextu mírně odlišný význam, ačkoliv termíny do určité míry odkazují na stejnou organizaci. Nestátní neziskové organizace (dále jen NNO) pracují na zlepšení občanské společnosti poskytováním služeb souvisejících s posláním organizace. Tyto organizace lze v anglickém jazyce označit jako Non-Governmental Organizations. Zapojení do aktivit, které podporují demokratické principy, pomáhá těmto organizacím dosahovat jejich cílů.¹³

NNO se mohou rozdělit do několika kategorií podle toho, jak jsou začleněny do struktury státu a jaký typ činnosti provozují. Tyto kategorie zahrnují:

NNO nezávislé na státu: Tyto organizace nejsou přímo začleněny do struktury státu a nezávisí na veřejných financích. Tyto organizace jsou nezávislé na státu a často získávají své finance z darů nebo z dalších zdrojů.

NNO závislé na státu: Tyto organizace jsou přímo začleněny do struktury státu a závisí na veřejných financích. Tyto organizace jsou často zodpovědné za provádění veřejných politik nebo poskytování veřejných služeb.

---

¹¹ *Neziskový sektor v Česku* [online]. [cit. 2022-07-15]. Dostupné z: <https://www.avpo.cz/neziskovy-sektor-v-cesku-si-v-mezinarodnim-srovnani-vede-dobre-podpora-darcu-stabilne-roste/>

¹² *Ziskový a neziskový sektor* [online]. [cit. 2023-07-18]. Dostupné z http://www.ceed.cz/podnikani/14_ziskovy_a_neziskovy_sektor.htm

¹³ KAVAN, Štěpán. *Nestátní neziskové organizace, dobrovolníci a možnosti spolupráce při mimořádných událostech*. Praha: NLN, 2022. s. 22.

NNO nepřímo závislé na státu: Tyto organizace nejsou přímo začleněny do struktury státu, ale jsou silně propojené s ním. Tyto organizace často získávají své finance z veřejných zdrojů a provádějí činnosti, které jsou spojené s veřejnými politikami nebo veřejnými službami.

NNO profesionální: Tyto organizace jsou sdruženími profesionálů, kteří se sdružují kvůli společným zájmům, například lékařské společnosti, advokátní komory nebo odborné společnosti.¹⁴

V prostředí NNO můžeme vymežit tři skupiny lidí, a to členy NNO, dobrovolníky a zaměstnance. Vývoj úrovně angažovanosti členů, dobrovolníků a profesionálního standardu NNO lze sledovat v souvislosti s vývojem počtu zaměstnanců a díky tomu můžeme pozorovat trendy v oblasti NNO v průběhu času. Jestli má být činnost při mimořádných událostech těchto pracovníků efektivní, tak musí balancovat a hledat řešení mezi riziky, která jsou s ní spojená.¹⁵

NNO mohou být samosprávné a dobrovolné, ale veřejná správa může ovlivňovat řízení nestátních neziskových organizací různými způsoby. Například může poskytovat finanční podporu nebo poskytovat služby, které organizace potřebují k provádění své činnosti. Veřejná správa také může stanovovat regulace a zákony, které se týkají neziskových organizací a jejich činnosti. Navíc mohou existovat kontrolní mechanismy, jako například audit nebo kontrola ze strany úřadů, které se mohou týkat NO.¹⁶

NNO využívají tzv. vícezdrojové financování, které se skládá z veřejných zdrojů jako jsou dotace krajů a obcí, dotace ministerstev, daňové a odvodové pobídky. Mají také možnost přijmout dary od firem a jiných NNO (např. nadace, veřejné sbírky). Jejich možnosti jsou také při vytváření vlastních příjmů z majetku, placené činnosti nebo příspěvků svých členů.

---

¹⁴ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. s. 39.

¹⁵ KAVAN, Štěpán. *Nestátní neziskové organizace, dobrovolníci a možnosti spolupráce při mimořádných událostech*. Praha: NLN, 2022. s. 23.

¹⁶ DOSTÁL, J., SOUKOPOVÁ J., ed., 2014. Dobrovolnictví a nestátní neziskové organizace při řešení následků povodní v ČR. Sborník z workshopu a semináře Protipovodňového vzdělávacího a výzkumného centra. Brno: Masarykova univerzita. s. 17.

Příjmy ze zahraničí lze získat ze strukturálních fondů Evropské unie nebo podporou od právnických či fyzických osob mimo Českou republiku.¹⁷

3.2.1 Místo neziskových organizací v právním řádu ČR

V rámci českého právního systému neexistuje konkrétní definice neziskových organizací. Termín "nezisková organizace" není oficiálním právním výrazem, nejedná se o zvláštní právní formu a nevyžaduje žádný specifický právní status. Spíše se jedná o běžně používaný pojem, který získal obecnou platnost v rámci společnosti.

V novém občanském zákoníku (č. 89/2012 Sb.) je veřejně prospěšná osoba definována jako „osoba, která je účelově založena k poskytování veřejně prospěšných služeb nebo k plnění veřejně prospěšných úkolů a která je založena na dobrovolném členství, na základě osvědčení o registraci nebo na základě zvláštního právního předpisu.“ Veřejně prospěšná osoba je tedy organizace, která byla založena s cílem poskytovat veřejně prospěšné služby nebo plnit veřejně prospěšné úkoly, a je registrována na základě osvědčení o registraci nebo na základě zvláštního právního předpisu. Tyto organizace se tedy odlišují od komerčních nebo soukromých organizací, které se snaží maximalizovat svůj zisk.¹⁸

Toto jsou základní kritéria, po jejichž naplnění je možné určitou právnickou osobu označit za veřejně prospěšnou. Tato základní kritéria musejí být kumulativně plněna po celou dobu, po kterou bude určitá právnická osoba považována za veřejně prospěšnou. Na komentované ustanovení dále navazují § 147, § 148, § 149 a § 150 upravující status veřejné prospěšnosti. Dále jsme zmínku o statusu veřejné prospěšnosti právnické osoby našli v § 231 a § 272 odst. 1. Od 1. ledna 2018 nabyl účinnosti zákon č. 303/2017 Sb. Status veřejné prospěšnosti byl zrušen, ale koncept veřejné prospěšnosti definovaný v komentáři § 146 zůstává zachován.¹⁹

---

¹⁷ SKOVAJSA, M., 2010. Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice. Praha: Portál. s. 153.

¹⁸ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2012, částka 33

¹⁹ *Komentář zákona 89/2012 Sb. Občanský zákoník* [online]. [cit. 2022-07-17]. Dostupné z: <https://www.fulsoft.cz/33/komentar-zakona-89-2012-sb-obcansky-zakonik-146-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EtuvCojFP1DmnWo4O-Y18zUym0gHoHPkqw/>

Zrušený § 147 zakládá zákonný mandát k přijímání nových zákonů a předpisů a zároveň stanoví, že právnické osoby veřejného zájmu jsou oprávněny zapsat status veřejného zájmu do veřejného rejstříku, pokud splní podmínky stanovené jiným právním předpisem.

Nový občanský zákoník tedy počítal s vytvořením zákona o statusu veřejné prospěšnosti. Ovšem od samého počátku byl se schválením návrhu tohoto zákona problém. Nakonec z nejrůznějších důvodů (jakými bylo například riziko dalšího zatížení soudů, dohady ohledně nadbytečnosti zákona a v neposlední řadě otázka souvisejících daňových výhod, kdy Ministerstvo financí nepočítalo s daňovými výhodami pro právnickou osobu se statutem veřejné prospěšnosti, ani ostatní ministerstva až na výjimky nepočítaly s využíváním např. dotací či grantů v souvislosti se statutem veřejné prospěšnosti apod.) byla zrušena ustanovení týkající se statusu veřejné prospěšnosti.²⁰

V novém občanském zákoníku tedy nadále sice zůstal zachován § 146 upravující samotný pojem veřejné prospěšnosti, ale navazující ustanovení, upravující zavedení statusu veřejné prospěšnosti v život, byla zrušena.²¹

Důvodová zpráva k novému občanskému zákoníku uvádí, že v rámci připomínkového řízení pracovní komise Legislativní rady vlády pro právo občanské navrhla upravit status obecně prospěšných právnických osob v souladu s účelem zakladatelského právního jednání, hospodárným využíváním vlastního jmění a nabytého zisku pro tento účel, poctivostí zdrojů, z nichž byl majetek nabyt, a bezúhonností osob s rozhodujícím vlivem na právnickou osobu. Konkrétně bylo navrženo vtělit úpravu statusu obecné prospěšnosti právnických osob do nového občanského zákoníku a zároveň ponechat podrobnosti a podmínky pro zápis statusu veřejné prospěšnosti na úpravě zvláštního zákona, který by rozlišoval podmínky pro různé právní formy právnických osob, jako jsou například nadace a akciové společnosti.²²

---

²⁰ Tamtéž.

²¹ *Komentář zákona 89/2012 Sb. Občanský zákoník* [online]. [cit. 2022-07-17]. Dostupné z: <https://www.fulsoft.cz/33/komentar-zakona-89-2012-sb-obcansky-zakonik-146-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EtuvCojfP1DmnWo4O-Y18zUym0gHoHPkqw/>

²² *Důvodová zpráva NOZ* [online]. [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>

3.3 Druhy neziskových organizací

NO můžeme rozdělit pro různorodé účely dle různých hledisek. V této práci však budou uvedeny pouze ty nejdůležitější.

3.3.1 Druhy neziskových organizací z globálního hlediska

Veřejně prospěšné organizace – tyto jsou definovány jako organizace, které jsou účelově založeny k poskytování veřejně prospěšných služeb nebo k plnění veřejně prospěšných úkolů. Tyto organizace jsou založeny na dobrovolném členství, na základě osvědčení o registraci nebo na základě zvláštního právního předpisu. V tomto případě se jedná například o Český červený kříž (dále jen ČČK).

Vzájemně prospěšné organizace – jsou subjekty, které se zaměřují na poskytování pomoci a podpory svým členům nebo cílové skupině. Tyto organizace se specializují na poskytování různých služeb, jako je například zdravotní péče, sociální služby nebo finanční pomoc, a financují se především členskými příspěvky nebo darováními od veřejnosti.²³

3.3.2 Druhy neziskových organizací dle zřizovatele

Státní NO

Státní neziskové organizace jsou organizace, které mají za úkol plnit určené veřejné služby nebo poskytovat veřejné blaho bez ziskových motivů a jsou financovány ze státního rozpočtu nebo jiných veřejných zdrojů. Tyto organizace jsou často založeny zákonem nebo na základě rozhodnutí vlády a jsou podřízeny dohledu a kontrole státních orgánů. Mezi státní neziskové organizace patří například nemocnice, školy, muzea, knihovny, kulturní instituce, neziskové organizace zabývající se ochranou životního prostředí, zdraví, sociální péčí a další.

Nestátní/soukromé NO

Nestátní neziskové organizace (dále NNO) jsou subjekty, které nejsou vlastněny ani ovládány státem. Tyto organizace se zaměřují na poskytování veřejně prospěšných služeb a plnění úkolů prospěšných pro celou společnost. NNO mohou získávat financování z různých zdrojů, jako jsou například granty, dotace, příspěvky od veřejnosti nebo

---

²³ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada), s. 26.

z vlastních zdrojů, jako jsou příspěvky od členů či z komerčních aktivit. NNO jsou nezávislé na státu a samy si řídí svou činnost.²⁴

Tabulka 1: Přehled právních norem k jednotlivým druhům NNO

Druh NNO	Právní norma
Nadace	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
Ústav	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
Spolek	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
obecně prospěšná společnost	zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech
nadační fondy	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
zájmové sdružení právnických osob	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
registrované církve a náboženské společnosti	zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností
veřejná výzkumná instituce	zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích
školská právnická osoba	zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon
odborová organizace	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
honební společnost	zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti
politické strany a hnutí	zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích

Zdroj: vlastní

3.4 Spolky

Vzhledem k tomu, že ČČK působí podle vnitrostátního práva jako spolek, je tato právní úprava blíže popsána v tomto článku.

V souladu s novým občanským zákoníkem č. 89/2012 Sb. je pojmově spolek vymezen jako „sdružení osob, které se spojily na základě svobodného rozhodnutí k dosažení společného cíle nebo k dosažení cíle, který je pro jednotlivce přínosný, a které se řídí stanovami nebo jiným právním předpisem.“ Spolek je tedy organizací, která se skládá z osob, které se dobrovolně rozhodly spojit své síly k dosažení společného cíle nebo cíle, který je pro

²⁴ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada), s 26.

jednotlivce přínosný. Spolek má své stanovy nebo jiný právní předpis, kterým se řídí. Spolky jsou v České republice neziskové organizace, které jsou založené na svobodném rozhodnutí jednotlivců, kteří se sdružují k plnění cíle svého sdružení. Spolky jsou svobodné v rozhodování, řízení a hospodaření, nemají právo na vlastnictví a právo na zisk.²⁵

V komentovaném § 214 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. jsou vyjádřeny základní definiční rysy spolku, totiž jednak jeho povaha dobrovolného sdružení nejméně tří osob, jednak společný zájem těchto sdruživších se osob, k jehož naplnění, resp. dosažení se tyto osoby sdružují, jednak konečně i na veškeré moci, která smí do jeho chodu zasahovat jen velmi omezeně, na základě zákona a v jeho mezích. Člen musí mít dlouhodobou vůli vytrvat ve spolku, aby udržel jeho existenci.

Člen spolku nikdy nemá ve spolku žádnou majetkovou účast. Jedná se o podstatný definiční znak, kterým se spolek odlišuje od obchodní korporace. Hospodářský výsledek spolku se členům nikdy nerozděluje, členové však za dluhy spolku neručí a ani nejsou povinni jakkoli přispívat na případné ztráty. Zároveň je spolek vždy striktně oddělen od státu, resp. Od veřejné moci. Toto však nebrání zvláštním regulacím, zejména přijetí statusu veřejné prospěšnosti.²⁶ Každý spolek má nějaký účel. V České republice jsou založeny spolky nejrůznějších druhů, které můžeme rozlišit na spolky zájmové (např. debatní spolky, chovatelské spolky, rybáři), kulturní (např. herecké spolky), sportovní (např. tělovýchovné útvary), dětské zájmové spolky, stavovské, sociální, ekologické a jiné.

3.4.1 Založení spolku

Založení spolku v České republice se provádí tím, že se zakládající členové sejdou na zakládající valné hromadě a přijmou stanovy spolku. Stanovy musí obsahovat minimálně údaje o názvu, sídle, účelu a cílech spolku, pravidlech pro volbu a odvolání orgánů spolku, pravidlech pro hospodaření a účetnictví, pravidlech pro rozdělení a likvidaci majetku spolku, podmínkách pro členství a pravidlech pro zánik spolku.²⁷

---

²⁵ KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). s. 31.

²⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, *In: Sbírka zákonů České republiky*, 2012, částka 33

²⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, *In: Sbírka zákonů České republiky*, 2012, částka 33

Poté, co jsou stanovy přijaty, musí být spolek registrován u příslušného obecního úřadu nebo u Ministerstva vnitra, které ověří, že stanovy spolku splňují zákonné požadavky. Pokud jsou stanovy v pořádku, obdrží spolek osvědčení o registraci. Po registraci je spolek právní subjekt a může vykonávat svou činnost. Je důležité si uvědomit, že existují i další požadavky, které se liší v závislosti na konkrétním účelu spolku, například pokud se jedná o sportovní nebo zájmový spolek nebo pokud se jedná o spolek zaměřený na poskytování sociálních služeb, tak mohou být požadovány další podklady nebo registrace.²⁸

Stanovy spolku se rozlišují na povinnou a dobrovolnou část. Povinná část je předepsána občanským zákoníkem a dobrovolná část obsahuje další specifická ustanovení patří definice různých typů členství v organizaci, práva a povinnosti každého člena, postupy pro přijímání nových členů, stanovení výše členských příspěvků a způsoby řešení ukončení členství v organizaci, včetně situací, kdy je člen vyloučen z organizace.²⁹

Podle platného občanského zákoníku v České republice vzniká právní subjektivita spolku dnem jeho zápisu do veřejného rejstříku. Spolek získává právní subjektivitu a je zapsán do veřejného rejstříku po úspěšné registraci u příslušného obecního úřadu nebo Ministerstva vnitra a po obdržení osvědčení o registraci. Po získání právní subjektivity může spolek legálně vykonávat své aktivity a odpovídá za své jednání.³⁰

Pokud registrační orgán nevyšle rozhodnutí o odmítnutí zápisu spolku do 30 dnů od podání návrhu na zápis, považuje se spolek za zapsaný 30. dnem od podání návrhu. To znamená, že pokud registrační orgán nevyšle rozhodnutí o odmítnutí zápisu do 30 dnů od podání návrhu na zápis, spolek automaticky získává právní subjektivitu a je zapsán do veřejného rejstříku.³¹

---

²⁸ *Spolky: zakládání spolku* [online]. [cit. 2022-08-02]. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/spolky-a-zapojeni-verejnosti/spolky/zakladani-spolku/rada/jak-spravne-zalozit-spolek#1>.

²⁹ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada), s. 31-32.

³⁰ KRYŠKOVÁ, Šárka. *Nestátní neziskové organizace - právní úprava, účetnictví, audit, daně*. Praha: Leges, 2019. s. 37.

³¹ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada), s. 31.

3.4.2 Pobočný spolek

Pobočný spolek lze porovnávat s pobočkou obchodní společnosti. Jedná se o funkčně a právně samostatnou část sdružení plnící konkrétní definovaný úkol. Na rozdíl od výše uvedených poboček má pobočka vlastní právní subjektivitu a má také své IČO.³²

Podle občanského zákoníku je pobočný spolek definován jako „*spolek zřízený na základě stanov jiného spolku pro výkon činnosti na určitém území nebo pro určitou skupinu osob nebo pro určitý účel, který není v rozporu s účelem mateřského spolku.*“ Pobočný spolek je organizace, kterou založí mateřský spolek a určí jej pro plnění specifického úkolu nebo poskytování služeb na určitém území nebo určené skupině osob. Aby pobočný spolek mohl být založen, musí mít vlastní stanovy, které musí být schváleny mateřským spolkem, který má odpovědnost za hospodaření pobočného spolku. Pobočný spolek je zapsán jako samostatný subjekt do veřejného rejstříku.³³

Právní předpisy nedávají jasně najevo, zda je povoleno, aby pobočný spolek byl nadřizným spolkem vůči jinému pobočnému spolku, nebo zda jsou povoleny pouze dvoustupňové struktury. Z logiky věci však lze usoudit, že jsou možné pouze dvoustupňové struktury, ale úplná jistota neexistuje.³⁴

3.5 Další právní formy nestátních neziskových organizací

V následující části budou vysvětleny další typy NO z právního hlediska. Konkrétně se jedná o obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy a ústavy.

3.5.1 Obecně prospěšné společnosti

Organizace nazývané obecně prospěšné společnosti (dále jen OPS) jsou právně upraveny jako právnické osoby podle zákona č. 248/1995, o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů. Tyto organizace musí obsahovat ve svém názvu slova „obecně prospěšná společnost“ nebo „o.p.s.“ OPS poskytují služby nebo plní úkoly pro veřejnost s cílem prospět obecně prospěšným zájmům. Tyto společnosti mohou být založené jak státem, tak i soukromými subjekty. OPS se mohou lišit od komerčních společností tím, že

---

³² VÍT,P.Praktický právní průvodce pro neziskové organizace. Vyd.1. Praha : Grada Publishing, 2015, s. 60.

³³ Tamtéž, s. 61.

³⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2012, částka 33.

se nezaměřují na maximalizaci zisku, ale na poskytování veřejně prospěšných služeb nebo plnění veřejně prospěšných úkolů. Tyto společnosti mohou mít různé formy, jako jsou akciové společnosti, družstva nebo společenství. OPS se mohou financovat z různých zdrojů, jako jsou granty, dotace, dary od veřejnosti, nebo z vlastních zdrojů.³⁵

3.5.2 Nadace a nadační fondy

Nadace je právnickou osobou zřízenou za účelem dosahování společensky nebo hospodářsky užitečných cílů. Je to účelové sdružení majetku, které slouží veřejnému zájmu. Nadace může být založena s veřejně prospěšným nebo dobročinným účelem a často poskytuje finanční podporu třetím osobám, zejména v podobě grantů. Jejím hlavním úkolem je tedy poskytování finančních prostředků a propagace. Kromě toho může nadace pořádat benefiční akce, vydávat publikace a podobně. Minimální vklad do nadačního jmění je určen zákonem a může být tvořen různými druhy majetku, jako jsou peněžní prostředky, cenné papíry nebo nemovitosti.³⁶

Nadační fond je jednou z forem neziskové organizace, která slouží k dosahování určitých cílů, které jsou definovány v jeho stanovách. Nadační fond je zřízen z darů, darování majetku, vkladů a jiných příjmů a může být založen jak fyzickou osobou, tak právnickou osobou. Hlavní rozdíl mezi nadačním fondem a nadací je v tom, že nadační fond není samostatnou právnickou osobou, ale je pouze odděleným majetkovým celkem bez právní subjektivity. Nadační fond je spravován správcem nadačního fondu, který má na starosti řízení a správu majetku nadačního fondu v souladu se stanovami a záměrem jeho zřizovatele. Zisky a výnosy z nadačního fondu jsou použity k dosažení stanovených cílů, a to v souladu se záměrem zřizovatele.³⁷

3.5.3 Ústavy

Ústavy v České republice jsou také upraveny v novém občanském zákoníku. Ústavy jsou jednou z forem právnických osob, které mají právní subjektivitu a mohou být založeny za účelem vědecké, výzkumné nebo jiné tvůrčí činnosti, které jsou stanoveny

---

³⁵ Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1995.

³⁶ KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). s. 33.

³⁷ *Nadace a nadační fondy* [online]. [cit. 2022-08-22]. Dostupné z:

<https://www.profineziskovky.cz/cs/nadace-a-nadacni-fondy/co-je-to-nadacni-fond/a-3792/>

v zakladatelském právním jednání. Mohou být založeny za účelem podpory a rozvoje vzdělávání, vědy, výzkumu a vývoje, poskytování zdravotní a sociální péče a další.³⁸

3.6 Financování nestátních neziskových organizací

NNO se mohou financovat z různých zdrojů, jako jsou granty, dotace, dary od veřejnosti nebo z vlastních zdrojů, jako jsou příspěvky členů nebo komerční činnost.³⁹

Rozdělení finančních zdrojů:

- Granty jsou finanční příspěvky poskytované zejména nadacemi, mezinárodními organizacemi, státními institucemi nebo firemními nadacemi na podporu konkrétních projektů. Tyto příspěvky jsou často určeny na konkrétní účely a organizace musí splnit určité podmínky a kritéria, aby byly schváleny.
- Dotace jsou příspěvky od státu nebo dalších veřejných institucí, které jsou poskytované na podporu různých projektů a aktivit NNO. Tyto příspěvky jsou často spojené s řadou administrativních a finančních podmínek, které musí být splněny.
- Dary od veřejnosti jsou finanční příspěvky od jednotlivých dárců, kteří podporují konkrétní organizaci nebo projekt. Tyto dary mohou být poskytovány pravidelně nebo jednorázově a organizace musí být schopné získávat dary z různých zdrojů, aby mohly pokrýt své náklady.
- Vlastní zdroje mohou být například příspěvky od členů, sponzorské dary od firem, nebo výnosy z komerční činnosti, jako jsou například prodejní aktivity, pronájem nemovitostí nebo poskytování služeb.

Kombinace těchto zdrojů může být pro NNO klíčová pro zajištění finanční stability a udržitelnosti své činnosti. Je důležité, aby organizace měly jasnou strategii a plán financování, aby mohly úspěšně konkurovat o finanční podporu a zajistit si svůj dlouhodobý růst a rozvoj.⁴⁰

---

³⁸ *Co je to ústav* [online]. [cit. 2022-08-13]. Dostupné z: <https://www.profineziskovky.cz/cs/ustavy/co-je-to-ustav/a-3800/>

³⁹ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada), s. 35.

⁴⁰ KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). s. 60-61.

Obrázek 2: Financování neziskových organizací

Zdroj: Operační program pro vzdělávání pro konkurenceschopnost, projekt: Vzdělávání pro bezpečnostní systém státu (reg.č.: CZ.1.01./2.2.00/15.0070)

Fundraising (získávání finančních prostředků) je proces, při kterém se organizace snaží získat finance z různých zdrojů, aby mohly plnit své cíle a poskytovat své služby. Jde jak o individuální dárce, tak v širším měřítku o organizace pro fundraisingové akce, benefiční koncerty, grantové žádosti a nadační příspěvky. NNO mají také přístup k obecním, městským a krajským dotacím, které jsou poskytovány zpravidla na kalendářní rok. Vzhledem k tomu, že se jedná o časově náročný proces, je nutné, aby si NNO vytvořily rezervy, které mohou čerpat v přechodném období mezi podáním žádosti a skutečným příjmem finančních prostředků.⁴¹ Všechny NO musí vést účetnictví, jelikož se řídí zákonem o účetnictví jako všechny ostatní organizace. Podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, jsou NNO povinny vést účetnictví v podvojném systému.⁴²

3.7 Humanitární pomoc

Humanitární pomoc je neoddělitelná součást dobrovolnictví a NNO. Řada mimořádných situací vyžaduje, aby stát poskytl humanitární pomoc. Důvodem jsou definice a pokyny

⁴¹ BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). s. 34.

⁴² HALTOFOVÁ, Pavlína. *Finance neziskového sektoru*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2011.s. 45-54.

pro tyto akce obsažené v zákoně č. 151/2010 Sb., který upravuje jak zahraniční pomoc, tak mezinárodní rozvojovou pomoc. Děje se tak prostřednictvím několika státem podporovaných aktivit, jejichž cílem je předcházet úmrtím, snížit utrpení obyvatel a pomoci jim získat zpět základní životní podmínky. Poskytování humanitární pomoci má za cíl minimalizovat dlouhodobé důsledky daného problému, zabránit jejich vzniku nebo kompenzovat jejich negativní dopady. Mezi běžné příklady problémů, které vyžadují tuto pomoc, patří zemětřesení, záplavy, války a další.⁴³

Vládní programy poskytují humanitární pomoc prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva pro místní rozvoj. Mezinárodní organizace, jako je například OSN, poskytují humanitární pomoc prostřednictvím svých programů a projektů. Tyto organizace se často zaměřují na pomoc v oblastech, kde je největší potřeba, jako jsou konfliktní oblasti, uprchlická tábory a další. Česká republika také poskytuje humanitární pomoc prostřednictvím svého příspěví do EU Solidarity Fund a dalších mezinárodních fondů.⁴⁴

3.7.1 Humanitární krize v důsledku válečného konfliktu

Tuto formu humanitární katastrofy lze kategorizovat buď jako dlouhodobou, komplexní situaci, nebo jako přímější formu katastrofy, včetně výše uvedených fází pomoci. Válčení je často charakterizováno velkým počtem lidí, kteří jsou nuceni přesídlit, což způsobuje vysídlení civilistů a uprchlíků. Je nutné přistupovat k řešení humanitárních krizí v důsledku válečného konfliktu systematicky a s větší pozorností než k přírodním katastrofám. Poskytování humanitární pomoci vysídleným osobám v uprchlických táborech i místnímu obyvatelstvu je zásadní. Po ukončení válečného konfliktu lze poskytnout humanitární pomoc v podobě odminování a dalších opatření.⁴⁵

V každé situaci válečného konfliktu je nezbytné poskytovat humanitární pomoc s dodržáním mezinárodního humanitárního práva a principů humanitární pomoci, jako je nezávislost a nestrannost. Tyto základní principy jsou klíčové pro účinnost a spravedlnost

---

⁴³ Zákon č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů

⁴⁴ ŠTĚTINA, Jiří. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada, 2014. Expert (Grada). s. 75-76.

⁴⁵ *Zahraniční vztahy: rozvojová spolupráce* [online]. [cit. 2022-07-23]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevkladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html

humanitární pomoci v dané oblasti. Vždy je nutné se soustředit na ochranu humanitární zóny a zajištění přístupu k pomoci určeným příjemcům.⁴⁶

Ministerstvo vnitra na základě úkolu od vlády připravilo program pomoci občanům Ukrajiny prchající před válkou. Náklady se odhadovali na 1,5 mld. Kč. Dále se vybíraly možné objekty v majetku státu, které by mohly sloužit jako záloha pro ubytování uprchlíků. Vláda kromě toho vyčlenila 300 mil. Kč na humanitární pomoc Ukrajině. Polovina šla z rozpočtu ministerstva vnitra a druhá polovina z rozpočtu ministerstva zdravotnictví. Zároveň se pozastavilo vydávání víz a povolení k dlouhodobým a trvalým pobytům občanům Ruska s výjimkou humanitárních případů.⁴⁷

3.8 Migrační politika

Migrační politika je dle jedné z definic kombinovaným rámcem právních norem, zákonů a předpisů, politik a tradic, jakož i organizačních struktur a příslušných procesů, které utvářejí a regulují přístupy státu k migraci ve všech jejích formách. Migrační politika se může týkat různých oblastí včetně trhu práce, integrace a humanitární, azylové, rodinné, etnické a nelegální migrace. Globální trendy v migrační politice nelze snadno definovat ani sledovat, protože dostupné indexy pokrývají různé aspekty migrace v různých obdobích a regionech. Údaje rovněž ukazují rozdílné zacházení se skupinami, například nižší požadavky na vysoce kvalifikované než na nízkokvalifikované pracovní migranty. Jiní zjistili, že zatímco politiky vůči nelegálním migrantům a v poslední době i rodinným příslušníkům se často stávají restriktivnějšími, ostatní politiky zaměřené na vysoce a nízko kvalifikované pracovníky, studenty a migranty specifického původu se od druhé světové války staly méně restriktivními.⁴⁸

Aktuální situace v Evropě, kdy po ruské invazi na Ukrajinu miliony Ukrajinců uprchlo ze svých domovů je pro tvůrce politik a poskytovatele služeb ve státní správě i mimo ni velmi složitou. V Evropské unii musí stále častěji čelit pravděpodobnosti prodloužení pobytu

---

⁴⁶ *Tamtéž.*

⁴⁷ *Vláda schválila program pomoci občanům ukrajiny prchajícím před válkou* [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-program-pomoci-obcanum-ukrajiny-prchajicim-pred-vaalkou.aspx>

⁴⁸ *Migration policies and governance* [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.migrationdataportal.org/themes/migration-policies-and-governance#definition>

nejméně 5 milionů Ukrajinců. Obavy z budoucích přesunů z Ukrajiny se poprvé objevily po zimních útocích Ruska na ukrajinskou energetickou infrastrukturu, rozsáhlé přeshraniční přesuny se sice neuskutečnily, ale přetrvávající útoky na civilisty a očekávaná nová velká ofenziva by mohly katalyzovat další příchody. Nad diskusí o integraci se vznáší skutečnost, že tvůrci politik rovněž vědí, že úkol obnovy válkou zničené Ukrajiny a přípravy na případný návrat milionů jejich občanů nelze odkládat. Vedoucí představitelé EU, členských států a nižších územních celků ve vládě i mimo ni musí souběžně rozdělovat práci ve třech oblastech, a to podporovat integraci Ukrajinců, kteří zůstanou, organizovat služby prvního přijetí pro budoucí příchozí a připravovat odchod těch, kteří se hodlají vrátit a podílet se na obnově Ukrajiny. Především každá oblast s sebou nese vlastní soubor úkolů, od urychlení a zlepšení integrace na trhu práce těch, jejichž pobyt se prodlužuje, přes rychlou registraci nově příchozích až po usnadnění sociální a ekonomické reintegrace těch, kteří se chtějí vrátit.⁴⁹

3.8.1 Migrační a azylová politika České republiky

Migrační a azylová politika se týká otázek týkajících se přistěhovalectví, uprchlictví a azylové ochrany. Tyto politiky se liší v různých zemích a mohou být ovlivněny různými faktory, jako jsou mezinárodní události, vnitrostátní politické rozhodnutí a ekonomické faktory. Některé země mají politiku, která umožňuje snadný přístup pro imigranty a žadatele o azyl, zatímco jiné země mají restriktivnější politiku s cílem omezit počet imigrantů a žadatelů o azyl. Migrační politika se týká otázek týkajících se legálního přistěhovalectví, jako jsou víza, pracovní povolení, povolení k trvalému pobytu a občanství. Azylová politika se týká otázek týkajících se uprchlictví a azylové ochrany, jako jsou žádosti o azyl, procedury pro posuzování azylových žádostí a opatření pro návrat uprchlíků do jejich země původu.⁵⁰

Tuto problematiku v České republice zastává Odbor azylové a migrační politiky (dále jen OAMP), který byl založen Ministerstvem vnitra v roce 2000 spojením s Odborem pro uprchlíky a odborem pro imigraci a ochranu státních hranic. Tuto problematiku zajišťuje OAMP, který byl ustanoven na Ministerstvu vnitra v roce 2000 sloučením odboru pro

---

⁴⁹ *Ukrainian displacement* [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z:

<https://www.migrationpolicy.org/news/ukrainian-displacement-multipronged-policy-focus>

⁵⁰ *Azylová politika* [online]. [cit. 2022-07-23]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/politiky-eu/regulace-o-koordinace/azylova-politika/>

uprchlíky a odboru pro imigraci a ochranu státních hranic. V letech 2009 a 2011 došlo k největšímu rozšíření OAMP, kdy byly z Policie ČR postupně odebírány nepolicejní činnosti a převáděny pod Ministerstvo vnitra.⁵¹

3.9 Mezinárodní hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce

Mezinárodní hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce (dále jen MHČKČP) vzniklo v roce 1863 na popud švýcarského podnikatele Henryho Dunanta. Dunant se pro vznik tohoto hnutí rozhodl po bitvách u Solferina v roce 1859, kdy mnoho mužů zemřelo kvůli nedostatečné péči. Navrhl vytvořit toto hnutí složené z dobrovolníků vyškolených v době míru, kteří by poskytovali neutrální a nestrannou pomoc při zmírňování utrpení v době války. Dunant také navrhl, aby země přijaly mezinárodní dohodu, která by uznala status zdravotnických služeb a raněných na bojišti. Tato dohoda se nazývá Ženevská úmluva a byla přijata v roce 1864.⁵²

MHČKČP se zakládá na dodatkových protokolech a Ženevských úmluvách z roku 1949, stanovách a rozhodnutích na mezinárodních konferencích MHČKČP. Od svého vzniku tato organizace vždy poskytuje nezávislou a neutrální humanitární ochranu a pomoc obětem válečných konfliktů a jiných násilných situací. MHČKČP podporuje mezinárodní humanitární právo a jeho dodržování a implementaci do vnitrostátních právních předpisů a reaguje na mimořádné události.⁵³

Iniciativou MHČKČP státy přijaly původní Ženevskou úmluvu z roku 1864. Od té doby MHČKČP s podporou celého Hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce neustále naléhal na vlády, aby přizpůsobily mezinárodní humanitární právo měnícím se okolnostem, zejména modernímu vývoji v prostředcích a metodách vedení války, aby byla obětem konfliktů poskytnuta účinnější ochrana a pomoc. V současné době jsou všechny národy povinny dodržovat čtyři Ženevské úmluvy z roku 1949, které poskytují ochranu zraněným,

---

⁵¹ *Obecně o azylové a migrační politice* [online]. [cit. 2022-07-29]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/obecne-o-migračni-a-azylove-politice-ceske-republiky-obecne-o-migračni-a-azylove-politice-ceske-republiky.aspx>

⁵² *Our history* [online]. [cit. 2022-07-29]. Dostupné z: <https://www.redcross.org.uk/about-us/our-history/the-beginning-of-the-red-cross>

⁵³ *Mandate and mission* [online]. [cit. 2022-07-29]. Dostupné z: <https://www.icrc.org/en/mandate-and-mission>

nemocným, válečným zajatcům a civilistům během válečného konfliktu. Více než tři čtvrtiny států jsou v současné době vázány dvěma dodatkovými protokoly k úmluvám z roku 1977. Protokol I chrání oběti mezinárodních ozbrojených konfliktů, Protokol II oběti mezinárodních ozbrojených konfliktů. Tyto smlouvy zejména kodifikovaly pravidla na ochranu civilního obyvatelstva před účinky nepřátelských akcí. Dodatkový protokol III z roku 2005 umožňuje národním společnostem v hnutí používat dodatečný znak červený krystal.⁵⁴

Právní základy jakékoli akce provedené MHČKČP jsou následující:

- Čtyři Ženevské úmluvy a Dodatkový protokol I udělují MHČKČP zvláštní mandát jednat v případě mezinárodního ozbrojeného konfliktu. MHČKČP má zejména právo navštěvovat válečné zajatce a civilní internované osoby. Úmluvy také dávají MHČKČP široké právo iniciativy.
- V ne mezinárodních ozbrojených konfliktech má MHČKČP právo na humanitární iniciativu uznané mezinárodním společenstvím zakotvené v článku 3 společném čtyřem Ženevským úmluvám.
- V případě vnitřních nepokojů a napětí a v jakékoli jiné situaci, která vyžaduje humanitární akci, má MHČKČP také právo iniciativy, které je uznáno ve stanovách MHČKČP. Všude tam, kde se neuplatňuje mezinárodní humanitární právo, může MHČKČP nabídnout své služby vládám, aniž by tato nabídka představovala zásah do vnitřních záležitostí daného státu.⁵⁵

---

⁵⁴ Tamtéž.

⁵⁵ *Mandate and mission* [online]. [cit. 2022-07-29]. Dostupné z: <https://www.icrc.org/en/mandate-and-mission>

Obrázek 3: Symboly Červeného kříže, Červeného půlměsíce, Červeného lva a slunce, Červeného krystalu

Zdroj: <https://www.cervenykriz.eu/aktuality/jak-a-k-cemu-pouzivat-znak-cerveneho-krize>

3.10 Český červený kříž

Společnost ČČK se sídlem v Praze, IČO 00426547, je nezisková organizace, která se zaměřuje na poskytování první pomoci, humanitární pomoc a zdravotní péči. Byl založen v roce 1882 a je součástí MHČKČP. ČČK se účastní různých krizových situací, jako jsou povodně, požáry a válečné konflikty, a poskytuje pomoc lidem postiženým těmito událostmi. Navíc poskytuje kurzy první pomoci, zdravotní péči a psychosociální podporu pro veřejnost.⁵⁶

K 31. 12. 2021 měl ČČK celkem 14 410 členů a dobrovolníků sdružených ve 442 místních skupinách ČČK v 64 oblastních sdruženích, počet zaměstnanců ČČK byl 585. V roce 2021 ČČK vypomáhal a obsluhoval 404 248 osob.⁵⁷

Podle zákona č. 126/1992 Sb. O ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži má ČČK za úkol plnit činnosti související s poskytováním první pomoci, humanitární pomoci a zdravotní péče. Konkrétně se zaměřuje na organizování a řízení záchranných a zdravotnických služeb v situacích, kdy nastanou krizové situace, první pomoc v případě nehod, katastrof a jiných nečekaných událostí. Kromě toho se také snaží vzdělávat veřejnost v oblasti první pomoci a zdravotní prevence. Specializuje se také na psychosociální podporu lidem, kteří zrovna procházejí krizovými situacemi. ČČK má dále na starosti činnosti související s mezinárodní humanitární pomocí,

⁵⁶ *Kdo jsme* [online]. 2022 [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/kdo-jsme>

⁵⁷ Tamtéž.

jako je poskytování humanitární pomoci v zahraničí v rámci mezinárodních programů a projektů MHČKČP.⁵⁸

ČČK byl založen na základě zákona č. 126/1992 Sb. po rozdělení Československa v roce 1993, kdy došlo i k zániku Československého červeného kříže. ČČK navazuje na tradice svého předchůdce a nadále se věnuje úkolům, které souvisejí s poskytováním první pomoci, humanitární pomoci a zdravotní péčí v České republice. Je zapsán ve spolkovém rejstříku vedeném Městským soudem v Praze.⁵⁹

Obrázek 4: znak Českého červeného kříže

Zdroj: <https://www.cervenykriz.eu/kdo-jsme>

3.10.1 Český červený kříž v Jihočeském kraji

ČČK ve všech krajích v České republice je rozdělen na oblastní spolky. Na území Jihočeského kraje působí celkem sedm Oblastních spolků ČČK (dále jen OS ČČK), které jsou pobočnými spolky společnosti ČČK se samostatným právním subjektem. Vnitřně se člení na místní skupiny ČČK registrované u místně příslušných Oblastních výkonných rad ČČK. Místní skupiny ČČK jsou organizačními jednotkami příslušného OS ČČK, a to obecně bez právní osobnosti, která zanikla k 31.12.2013. Spolčují se v nich členové ČČK, kdy místní skupina ČČK musí mít minimálně 5 členů. OS ČČK jsou dále v Českém Krumlově, Písku, Prachaticích, Táboře, Jindřichově Hradci a Strakonících.⁶⁰

⁵⁸ Zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži

⁵⁹ *Kdo jsme* [online]. 2022 [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/kdo-jsme>

⁶⁰ *O nás* [online]. 2017 [cit. 2022-07-31]. Dostupné z: <http://www.cckcb.cz/o-nas>

Pro profesionálnější pomoc jsou na OS ČČK vytvořeny humanitární jednotky Červeného kříže, kterých je v České republice celkem 69 a zahrnují 1 500 členů.

ČČK má své vlastní humanitární jednotky, které jsou zapojeny do různých krizových situací a poskytují první pomoc, zdravotní péči a sociální pomoc lidem postiženým těmito událostmi. Tyto jednotky jsou složeny z dobrovolníků, kteří prošli odborným výcvikem a jsou připraveni vstoupit do akce v případě potřeby.

Mezi humanitární jednotky ČČK patří například:

- Zdravotnická jednotka, která poskytuje zdravotnickou péči v krizových situacích,
- Humanitární jednotka, která poskytuje první pomoc a transport pacientů,
- Psychosociální jednotka, která poskytuje psychologickou a sociální podporu lidem postiženým krizovými situacemi,
- Technická jednotka, která zajišťuje logistiku a podporu pro ostatní jednotky.

ČČK také spolupracuje s jinými organizacemi, např. s Hasičským záchranným sborem, Armádou ČR nebo Policií ČR, při řešení krizových situací.⁶¹

---

⁶¹ *Naše činnost: Humanitární jednotky* [online]. [cit. 2023-07-31]. Dostupné z: <http://www.cckcb.cz/nase-cinnost/humanitarni-jednotky>

4 Aplikační část práce

K naplnění dílčího cíle 1 *„Posoudit současný stav zapojení oblastních spolků Českého červeného kříže Jihočeského kraje při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny a jejich možnosti financování“* byla použita metoda kvalitativního výzkumu formou strukturovaných rozhovorů s odpovědnými zástupci jednotlivých OS ČČK. K tomuto účelu byl vytvořen rozhovor, který byl rozpracován do 16 otevřených otázek, kde všechny otázky byly vázány k problematice. Z rozhovorů byl učiněn zápis, kdy jeho revidovaný přepis je uveden v kapitole 5.1 Rozhovory se zástupci OS ČČK. Sběr dat probíhal od 07. 01. 2023 do 07. 02. 2023.

Rozhovor byl veden s 5 řediteli OS ČČK z Českých Budějovic, Prachatic, Českého Krumlova, Tábora a Strakonice. Ředitel OS ČČK v Českých Budějovicích se jmenuje Martin Hrneček. Ředitelka OS ČČK v Prachaticích se jmenuje Zuzana Pelikánová. Ředitelka OS ČČK v Táboře se jmenuje Marie Šticová. Rozhovor se zástupcem OS ČČK Český Krumlov byl veden s předsedou Oblastní výkonné rady pověřeným vedením úřadu Michalem Kulíkem. Ředitel OS ČČK Strakonice se jmenuje Ladislav Havel. V Jihočeském kraji existují ještě další dva OS ČČK v Písku a Jindřichově Hradci, ale zástupci těchto organizací nereagovali na provedení rozhovorů. K naplnění dílčího cíle 1 byla také provedena analýza dosavadní pomoci Českého červeného kříže uprchlíkům z Ukrajiny, vývoje hospodářského výsledku a Čerpání fondu humanity v letech 2017 až 2021.

K naplnění dílčího cíle 2 *„Zjistit způsoby a ochotu zapojení dobrovolníků a členů Oblastních spolků České červeného kříže v České republice při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny“* byla zvolena metoda kvantitativně kvalitativního výzkumu formou dotazníkové šetření. Toto dotazníkové šetření bylo zasláno členům a dobrovolníkům OS ČČK v celé České republice.

Dotazník byl rozdělen do 3 částí s celkem 22 otázkami, z toho 15 uzavřených otázek a 7 otevřených otázek.

Dotazníkové šetření bylo zahájeno rozesláním dotazníků e-mailem a prostřednictvím sociálních sítí dobrovolníkům a členům NNO dne 06.01.2023 a sběr dat byl ukončen dne 12.02.2023. Dotazník byl vytvořen na dotazníkové platformě Survio.com. Dotazníkové šetření bylo odesláno ředitelům a ředitelkám všech OS ČČK v Jihočeském kraji za účelem následného odeslání svým dobrovolníkům a členům. Dotazníkové šetření bylo zasláno celkově 211 respondentům, ze kterých dotazník vyplnilo 103 respondentů. Všichni respondenti byli členové nebo dobrovolníci některého z OS ČČK v České republice, tedy jsou všechny výsledky důležité pro naplnění dílčího cíle 2.

5 Výsledky

Výsledky budou členěny do dvou kapitol, dle uvedených cílů diplomové práce. V kapitole 5.1. jsou uvedeny výsledky řízených rozhovorů s vedoucími jednotlivých Oblastních spolků ČČK v Jihočeském kraji. V kapitole 5.2. jsou uvedeny výsledky dotazníkového šetření se členy a dobrovolníky OS ČČK.

5.1 Výsledky rozhovorů se zástupci Oblastních spolků ČČK

1. Jaké množství personálu má Váš OS ČČK k dispozici a jaké jsou možnosti získání dobrovolníků pro poskytování pomoci uprchlíkům z Ukrajiny? Jaké jsou jazykové schopnosti těchto dobrovolníků a jak rychle mohou být aktivováni?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Ze stálého stavu zaměstnanců disponuje OS 5 osobami, které pomáhají dle svých gescí při poskytování pomoci uprchlíkům. Dále máme k dispozici cca 50 dobrovolníků, v převážné většině členů ČČK. 50 procent z těchto ovládá převážně anglický jazyk. Jednotlivci pak jazyk německý, a velmi okrajově i ruský. Doba od aktivace do nasazení je v realitě různá dle možností nasazovaných. Lze ovšem shrnout, že do 12-ti hodin jsme byli schopni na vyžádání vykryt kladené personální požadavky.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Náš OS má pouze 1 zaměstnance a 10 členů a dobrovolníků. Všichni ovládáme anglický jazyk a 4 z nás znají ruský jazyk ze školy. Časovou aktivaci máme do 24 hodin.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Máme 4 členů humanitární jednotky, kteří ovládají anglický a ruský jazyk. Časovou aktivaci máme do 48 hodin.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Od začátku konfliktu a s ním spojeným hromadným příchodem uprchlíků z Ukrajiny je do pomoci aktivně a opakovaně zapojeno 15 osob. Dalších cca 12 osob pomáhalo krátkodobě, nárazově. Jazykové vybavení máme angličtinu, němčinu, ruštinu, ukrajinštinu. Každý měsíc je v asistenčním centru odpracováno cca 250 hod.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Máme k dispozici pouze 2 dobrovolníky a 2 zaměstnance. Jazyky ovládáme angličtinu a němčinu a časově jsme velmi flexibilní.

2. Při jakých mimořádných událostech nebo krizových situacích Váš OS ČČK poskytoval pomoc?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Zapojili jsme se do pomoci při povodních, pandemii Covid-19, tornádu na jižní Moravě a nyní při uprchlické krizi v souvislosti s konfliktem na Ukrajině.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Náš OS se zapojil v letech 1997, 2002, 2010, 2013 do pomoci při povodních, v letech 2020-2022 do pomoci při pandemii Covid 19, v roce 2019 jsme se podíleli na psychosociální pomoci při výbuchu domu v Lenoře, od března roku 2022 pomáháme při uprchlické krizi z Ukrajiny.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Pomáhali jsme při mnoha mimořádných událostech, jako byly povodně, pandemie Covid 19, tornádo Morava, pomoc uprchlíkům z Ukrajiny.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Jednalo se o pomoc při Pandemii Covid 19, tornádu na jižní Moravě a uprchlíkům z Ukrajiny.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Podíleli jsme se při testování osob na Covid-19, celkově se jednalo o 35.000 otestovaných.

3. Zapojil se Váš OS ČČK v minulosti do jiné pomoci uprchlíkům v České republice nebo v zahraničí?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

V roce 2015 jsme se jednou zapojili do humanitárního projektu. Pět členů naší humanitární jednotky se rozhodlo do pomoci v uprchlickém táboře ve Vídni, kde se nacházelo zhruba 300 lidí. Naši členové se podíleli na distribuci potravin a oděvů, zároveň také pomáhali s evidencí a organizací uprchlíků.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Nemám tuto informaci, na ČČK působím od roku 2009 a po tu dobu ne. Zda v minulosti, nemohu odpovědět.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Ne, nezapojil.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Ne, nezapojil.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Ne, nezapojil.

4. Má Váš OS ČČK k dispozici nějakou dokumentaci nebo metodické pokyny pro situace, kdy je třeba poskytnout pomoc většímu počtu uprchlíků?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Máme dokumentaci na nouzové ubytování většího počtu osob. Jinak se řídíme pokyny pracovní skupiny Krizového štábu Jihočeského kraje.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Využíváme stávající metodiky a znalosti ze školení a cvičení (nouzové ubytování, evakuační centrum, přijímací středisko, asistenční centrum pomoci, cvičení 2017 zaměřené na příjem cizojazyčných uprchlíků). Výhodou jsou zkušenosti ze sociální služby a poskytování potravinové pomoci.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Ne, nemá.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Máme připravenou materiální pomoc, kterou můžeme na požádání Hasičského záchranného sboru, integrovaného záchranného systému, či samosprávy poskytnout. Samostatné konání a zajištění se nepředpokládá.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Používáme obecně platné postupy a jsme součástí krizového štábu města Strakonice.

5. Jaké aktivity a programy nabízí Váš OS ČČK pro vzdělávání a přípravu personálu a dobrovolníků na poskytování pomoci v případě většího počtu uprchlíků?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Ve formě cvičení Humanitární jednotky OS ČČK České Budějovice. Dále formou kratších poučení před nasazením na konkrétní úkol.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Terénní cvičení roku 2017 absolvovali 4 členové, jinak průběžná interní vzdělávání (kurzy Členů Humanitární jednotky, kurzy psychosociální podpory, první pomoci a cvičení).

Oblastní spolek ČČK Tábor

Náš Oblastní spolek byl několik let bez humanitární jednotky, tato byla obnovena loni.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Společná cvičení Humanitárních jednotek na všech úrovních (krajské, celorepublikové), možné absolvování kurzů První psychologická pomoc, Psychosociální podpora nebo Krizová intervence. Pro většinu činností, ale není nutná speciální příprava, jedná se převážně o distribuci různé materiální pomoci, příprava nouzového ubytování a další.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Vše probíhá v součinnosti s prací krizového štábu města.

6. Pořádal Váš OS ČČK v minulosti cvičení na situace možného příchodu většího počtu uprchlíků?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Ano, zejména na nouzové ubytování většího počtu osob.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Nepořádal, účastnili jsme se v roce 2017.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Ne, nepořádal.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Ano, pořádal.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Ne, nepořádal.

7. Jakou a v jakém množství poskytl Váš OS ČČK materiální pomoc při aktuálním příchodu uprchlíků z Ukrajiny?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Do současné doby se již jedná o pomoc v řádu desítek tun materiální pomoci – potraviny, hygienické pomůcky, postele, ošacení, hračky, knihy atd.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Hygienické potřeby, oblečení, kuchyňské potřeby, hračky, v omezené míře potravinová pomoc, pomohli jsme nejméně 143 rodinám.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Poskytnuli jsme materiální pomoc v rámci několika tun.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

V první fázi převážně materiální pomoc, oděvy, obuv, potraviny věci, osobní hygieny, následně k tomu přibyla pomoc s dopravou a jednáním s úřady, výuka českého jazyka, volnočasové aktivity převážně, ale nejen pro děti, sportovní náčiní, vybavení domácností, služba praní a další.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Poskytovali jsme nejrůznější materiální pomoc, nedokážu přesně uvést v jakém množství, ale jednalo se o opravdu mnoho věcí.

8. Jakou a v jakém množství poskytl Váš OS ČČK finanční pomoc při aktuálním příchodu uprchlíků z Ukrajiny?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Náš OS ČČK nakupoval pouze materiální pomoc. Finanční prostředky jsme nikomu z uprchlíků nepřidělovali. Správu konta na pomoc Ukrajině má v gesci národní společnost ČČK.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Finanční pomoc jsme neposkytovali.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Finanční pomoc jsme neposkytovali.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Přímou finanční pomoc konkrétním osobám neposkytujeme.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Na základě mé osobní angažovanosti a dárcům z naší oblasti jsme zasílali finanční pomoc na konto ČČK České republiky. Přímou finanční pomoc z našeho spolku jsme neposkytovali.

9. Zajišťoval nebo zajišťuje Váš OS ČČK ubytování uprchlíkům z Ukrajiny? Pokud ano, pro kolik osob a kde?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Nedisponujeme ubytovacími kapacitami. Pomáháme vybavovat v ubytování u třetích osob.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Ne, nezajišťoval.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Náš Oblastní spolek pouze pomáhal s vybavením míst k ubytování.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Ne, nezajišťoval.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Komunikovali jsme s desítkami jednotlivými ubytovateli v rodinách a také jsme kooperovali s dvěma veřejnými ubytovnami ve městě.

10. Zajišťoval nebo zajišťuje Váš OS ČČK psychosociální pomoc uprchlíkům z Ukrajiny? Pokud ano, jakým způsobem?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Ano zajišťujeme. V prostorách školící místnosti OS, na KACPU a aktuálně se rozjíždí evropský projekt DG Santé. Máme k dispozici psychologku, krizové interventy a členy psychosociální sekce HJ.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Ano, od března 2022 byly pravidelné čtvrtky zaměřené na psychosociální podporu, dále při osobních setkáních v rámci materiální pomoci a po kurzech českého jazyka. Vše probíhalo v rámci KACPU.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Ne, nezajišťuje.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Zajišťujeme výuku českého jazyka, volnočasové aktivity směřované k socializaci a zapojení v kolektivu, poznávání okolí, kultury a tradic.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Ne, nezajišťoval.

11. Organizuje, či organizoval Váš OS ČČK sbírky materiálu na pomoc válkou zasažené Ukrajině? Pokud ano, jakou?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Ano, viz bod 3.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Ano, sbírku zdravotnického materiálu.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Minulý rok jsme organizovali sběr zdravotnického materiálu a ostatní humanitární pomoci.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Ano, na úrovni místních skupin, jedná se převážně o oblečení.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Ano, organizoval. Jednalo se převážně o odborný zdravotnický materiál a ostatní humanitární pomoc.

12. Jak řeší Váš OS ČČK financování při řešení aktuálního příchodu uprchlíků z Ukrajiny?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

S ohledem na maximální efektivnost jsou nám nutné výdaje na pomoc uprchlíkům propláceny ze strany národní společnosti ČČK proti fakturaci s podklady.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Příspěvky na činnost z řad místních sponzorů, výtěžek veřejné sbírky, dále projekt podpořený zahraničním donorem prostřednictvím hlavního spolku ČČK

Oblastní spolek ČČK Tábor

Bylo řešeno přes náš úřad ČČK Praha.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Převážně se jedná o centrální financování z úřadu ČČK, dále se jedná o dary, dotace a benefiční koncert.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Financování řešíme z vlastních zdrojů a financování z úřadu ČČK.

13. Jaký má Váš OS ČČK k dispozici materiál a jaké služby k zajištění aktuálního příchodu uprchlíků z Ukrajiny, či na pomoc válkou zasažené Ukrajině?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Vybavení krajského skladu Humanitární jednotky, zakoupený materiál dle aktuálních potřeb zasažených osob, materiál z darů. Máme k dispozici speciální Systém nouzového ubytování ČČK pro až 200 osob, který je doplňkovým prostředkem Integrovaného záchranného systému na úrovni celého Jihočeského kraje. Pokud bude potřeba, můžeme dodat základní lékařské potřeby pro 300 lidí, také máme k dispozici hygienické balíčky pro 120 mužů, 120 žen, 60 dětí a 30 kojenců.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Hygienické potřeby a ošacení.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Aktuálně jen minimální zásoby.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Máme k dispozici osobní automobil, lůžkoviny, topidla. Co se týká služeb, tak nabízíme praní a sušení prádla. Pomáhali jsme s vybavením ubytování.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Máme k dispozici zdravotní materiál, kosmetiku a základní potraviny v akutním množství.

14. Podílí se Váš OS ČČK na pomoci uprchlíkům z Ukrajiny v Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Ano, podílí.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Ano, podílel se od března roku 2022 do července roku 2022.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Podílel se v minulém roce, ale jen členové humanitární jednotky.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Ano, podílí.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Ne, nepodílí.

15. Uved'te přehled sil, prostředků a činností Vašeho OS ČČK k využití při pomoci uprchlíkům z Ukrajiny?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Personální síly, viz bod 1 + cca 20 osob z řad dobrovolníků tzv. „z ulice“. Prostředky: Dvě vozidla OS, vybavení humanitárního skladu a ošacovacího střediska.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

- Personál, členové, dobrovolníci – až 11 osob,
- Materiál – viz otázka 7, prostory – využíván společný sklad s Portus Prachatice, o.p.s.,
- Činnosti – poradenství, psychosociální podpora, materiální pomoc, jazykový kurz v Lenoře i Prachaticích (do 12/2022, předpokládáme nový kurz od 2/2023), práce v rámci KACPU (zdravotník, zajištění stravování).

Oblastní spolek ČČK Tábor

Máme novou humanitární jednotku, jinak moc prostředků nemáme.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Máme aktivně pomáhajících 15 osob a dalších přibližně 12 na krátkodobou pomoc. Materiální a ostatní pomoc již byla uvedena.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Máme k dispozici 4 osoby, automobil, sklad, koordinaci a rozvoz hmotné pomoci.

16. Jak posuzujete náročnost poskytování pomoci uprchlíkům z Ukrajiny ve srovnání s předchozími mimořádnými událostmi?

Oblastní spolek ČČK České Budějovice

Každá mimořádná událost je specifická svým charakterem. Covid 19 byl například obtížný zejména na počátku, kdy nikdo nevěděl, do jaké míry je toto onemocnění nebezpečné a jakým směrem se může vyvíjet. To mělo vliv i na ochotu pomáhajících pomáhat. Aktuální uprchlická krize – lze zde sledovat na počátku obrovskou vlnu solidarity a její následný postupný pokles v souvislosti s protahováním celého konfliktu a zřejmě i s různými hoaxy ve virtuálním a mediálním prostředí. Velmi náročné a vyčerpávající je i více než 3 roky trvající nepřetržité řešení různých typů MU (Covid, Tornádo, uprchlická vlna) a s tím související nasazování členů a dobrovolníků ČČK.

Oblastní spolek ČČK Prachatice

Velká jazyková bariéra, která se nakonec dala zvládnout. Tako délka mimořádné události a počet lidí potřebujících pomoc najednou. Pro zvládnutí náročná i proto, že přišla v podstatě ještě během dvouleté mimořádné události.

Oblastní spolek ČČK Tábor

Bylo to velmi náročné.

Oblastní spolek ČČK Český Krumlov

Náročnost je především v neurčitém časovém horizontu potřeby.

Oblastní spolek ČČK Strakonice

Jelikož jsme opravdu malý spolek, tak je pro nás z časového hlediska náročnější např. pořádání sbírek, pomoc v KACPU atd.

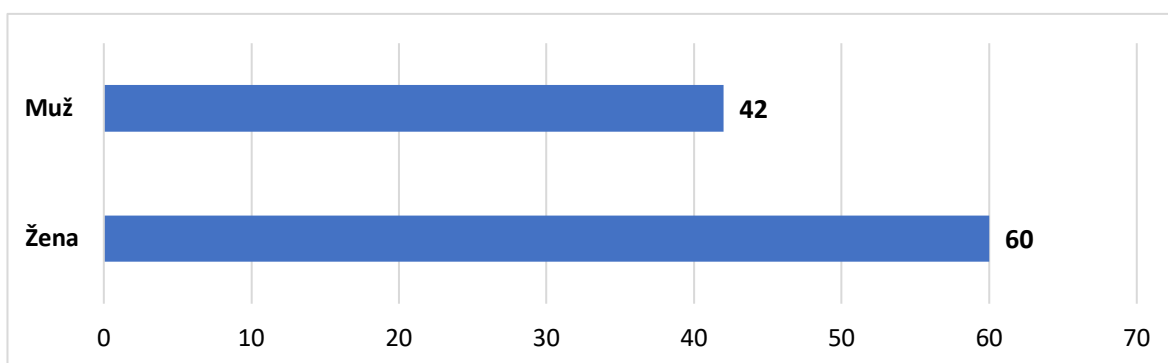

5.2 Výsledky dotazníkového šetření

K naplnění cíle 2 „Zjistit způsoby a ochotu zapojení dobrovolníků a členů Oblastních spolků České červeného kříže v České republice při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny“ byla zvolena metoda smíšeného výzkumu formou dotazníkové šetření. Toto dotazníkové šetření bylo zasláno členům a dobrovolníkům oblastních spolků Českého červeného kříže v celé České republice. Dotazník je rozdělen do 3 částí s celkem 22 otázkami, z toho 15 uzavřených otázek a 7 otevřených otázek.

Otázka č. 1 Uveďte Vaše pohlaví:

Graf 1: pohlaví respondentů

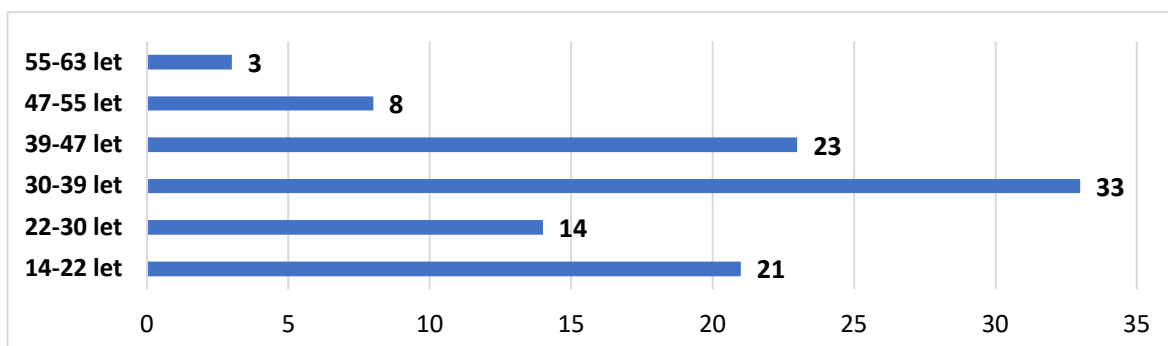

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 1 zjišťovala pohlaví respondentů. Z celkového počtu 103 respondentů, odpovědělo celkem 60 žen (59%) a 42 mužů (41%), 1 respondent neodpověděl.

Otázka č. 2 Uveďte Váš věk:

Graf 2: věk respondentů

Zdroj: vlastní šetření

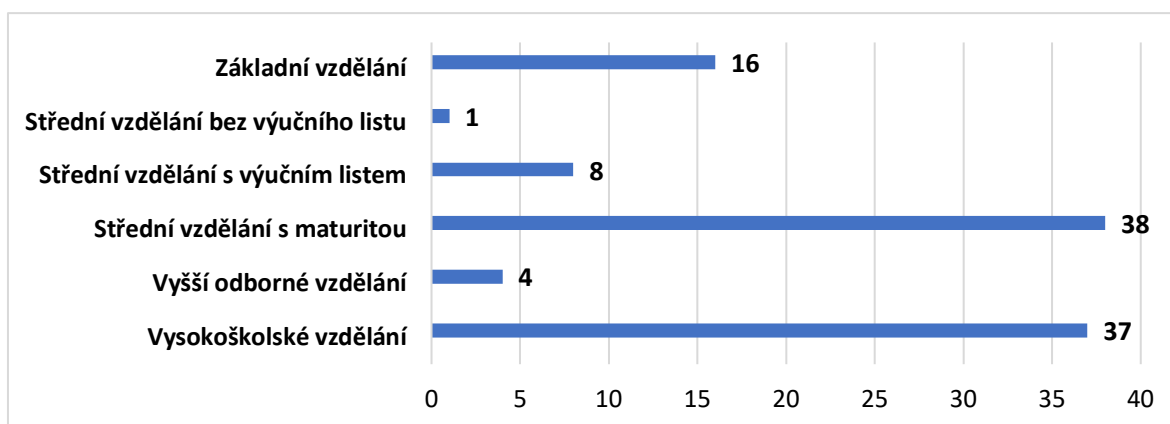
Otázka č. 2 zjišťovala věk respondentů, tato otázka byla otevřená. Z celkového počtu 103 respondentů bylo 21 ve věku 14-22 let (21%), 14 respondentů bylo ve věku 22-30 let (14%), nejvíce 33 respondentů bylo ve věku 30-39 let (32%), 23 respondentů bylo ve věku 39-47 let (22%), 8 respondentů bylo ve věku 47-55 let (8%) a nejméně 3 respondenti odpověděli ve věku 55-63 let (3%), 1 respondent neodpověděl.

Otázka č. 3 Uveďte Vaše bydliště:

Otázka č. 3 zjišťovala bydliště respondentů, tato otázka byla otevřená. Z celkového počtu 103 respondentů uvedlo 25 respondentů bydliště v Českých Budějovicích (24%), 23 respondentů uvedlo bydliště v Praze (22%), 8 respondentů uvedlo bydliště v Ostravě (8%), 4 respondenti uvedli bydliště v Brně (4%), 23 respondentů uvedlo bydliště na území Jihočeského kraje (22%) a 17 respondentů uvedlo bydliště na jiných místech v České republice (17%), 2 respondenti neodpověděli.

Otázka č. 4 Uveďte Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

Graf 3: nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

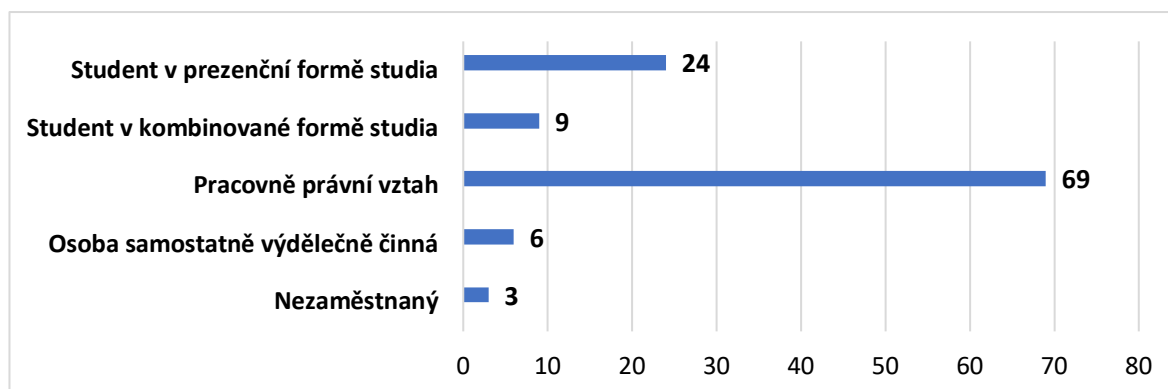

Zdroj: vlastní šetření

Ze 103 respondentů, kteří odpověděli na otázku č. 4 o jejich nejvyšším dosaženém vzdělání, 38 respondentů (37 %) uvedlo, že dokončili střední školu s maturitou. 37 respondentů (36 %) uvedlo, že mají vysokoškolské vzdělání, zatímco 16 respondentů (16 %) uvedlo, že mají základní vzdělání. Dalších 8 respondentů (8 %) uvedlo, že mají střední vzdělání s výučním listem, zatímco 4 respondenti (4 %) mají vyšší odborné vzdělání. Pouze 1 respondent uvedl, že má střední vzdělání bez výučního listu (1 %) a 1 respondent neodpověděl na tuto otázku.

Otázka č. 5 Uved'te Vaše povolání:

Graf 4: povolání respondentů

Zdroj: vlastní šetření

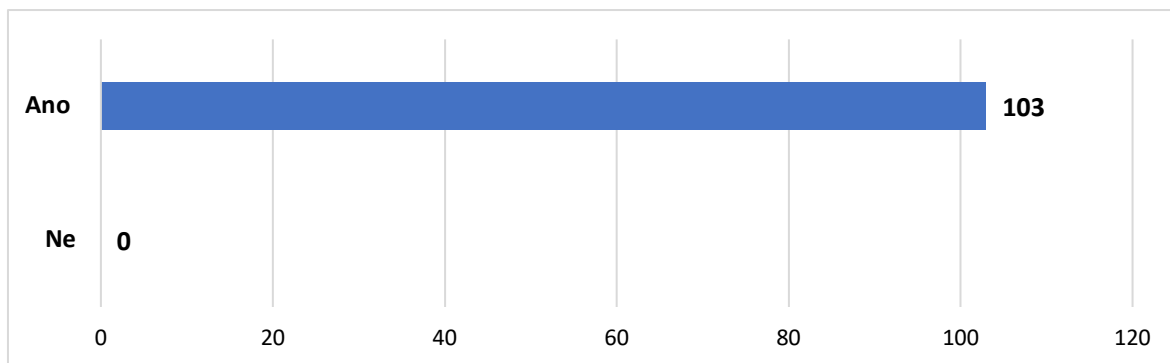
Otázka č. 5 zjišťovala povolání respondentů. V této otázce měli respondenti výběr z více možností. Z celkového počtu 103 respondentů uvedlo 62 z nich, že jsou v pracovně právním vztahu (60%), 24 respondentů jsou studenti v prezenční formě studia (23%), 9 respondentů jsou studenti v kombinované formě studia (9%), 6 respondentů jsou osoby samostatně výdělečně činné (6%) a 3 respondenti jsou nezaměstnaní (3%), 1 respondent neodpověděl.

Otázka č. 6 Uved'te, jaké máte jazykové znalosti

Otázka č. 6 zjišťovala jazykové schopnosti respondentů, tato otázka byla otevřená. V této otázce měli respondenti k dispozici mezinárodní jazykovou klasifikaci. Z celkového počtu 103 respondentů odpovědělo 48 z nich, že ovládá anglický jazyk aktivně (47%), pasivní znalost anglického jazyka má 32 respondentů (31%), 8 respondentů uvedlo německý jazyk aktivně (8%), pasivně ovládá německý jazyk 22 respondentů (22%). K této problematice je nejdůležitější ruský jazyk, který aktivně ovládá pouze 7 respondentů (7%) a pasivně ovládá ruský jazyk 15 respondentů (15%), pouze 2 respondenti uvedli ukrajinský jazyk na pasivní úrovni (2%), další jazyky (Španělština, Francouzština, Italština atd.) ovládá 16 respondentů (16%), 3 respondenti neuvedli žádný jazyk (3%).

Otázka č. 7 Jste dobrovolníkem nebo členem některého z Oblastních spolků ČČK

Graf 5: dobrovolníci nebo členové OS ČČK

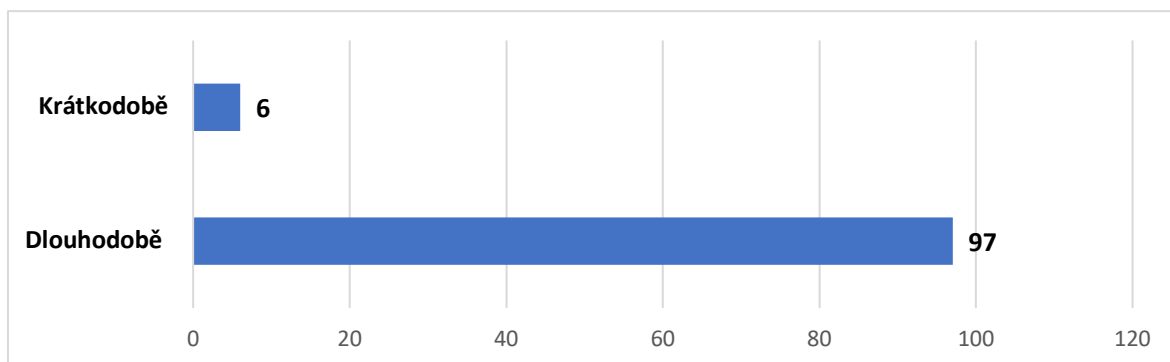

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 7 zjišťovala, zda jsou respondenti dobrovolníky či členy některého spolku ČČK. Z celkového počtu 103 respondentů odpovědělo 103, že jsou dobrovolníky nebo členy některého z OS ČČK (100%).

Otázka č. 8 Uveďte, jak dlouho se věnujete činnosti dobrovolnictví

Graf 6: délka dobrovolnictví respondentů

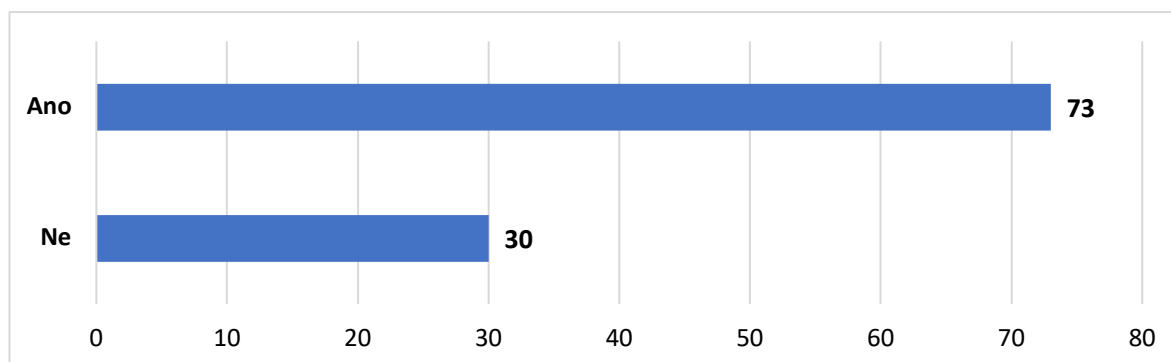

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 8 zjišťovala, jak dlouho se respondenti dobrovolnictví věnují. Z celkového počtu 103 respondentů odpovědělo 97 z nich, že se dobrovolnictví věnují dlouhodobě po dobu delší než tři měsíce (94%), 6 respondentů uvedlo, že se dobrovolnictví věnuje krátkodobě ve lhůtě do tří měsíců (6%).

Otázka č. 9 Uveďte, zda jste členem Humanitární jednotky ČČK

Graf 7: počet členů v humanitární jednotce ČČK

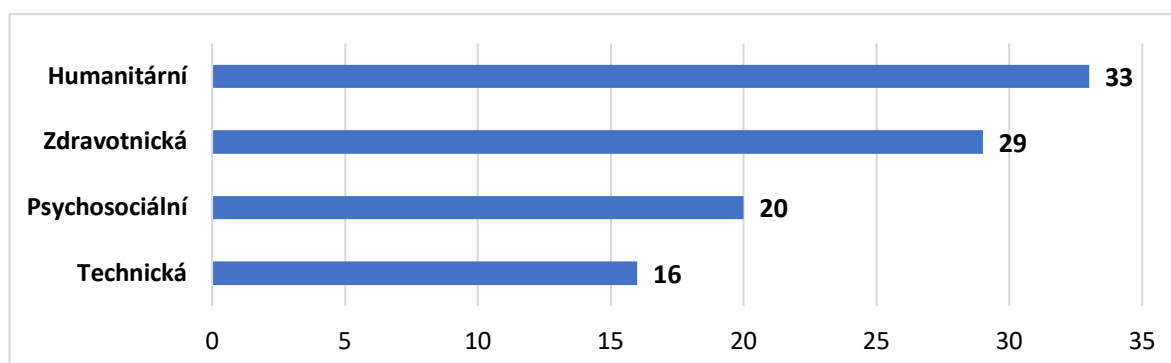

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 9 zjišťovala, zda jsou respondenti členy Humanitární jednotky ČČK. Z celkového počtu 103 respondentů uvedlo 73, že jsou členy Humanitární jednotky ČČK (72%) a 30 respondentů uvedlo, že není členem Humanitární jednotky ČČK (29%).

Otázka č. 10 Uveďte, v jaké sekci Humanitární jednotky ČČK působíte

Graf 8: začlenění členů humanitární jednotky ČČK do jejích sekcí

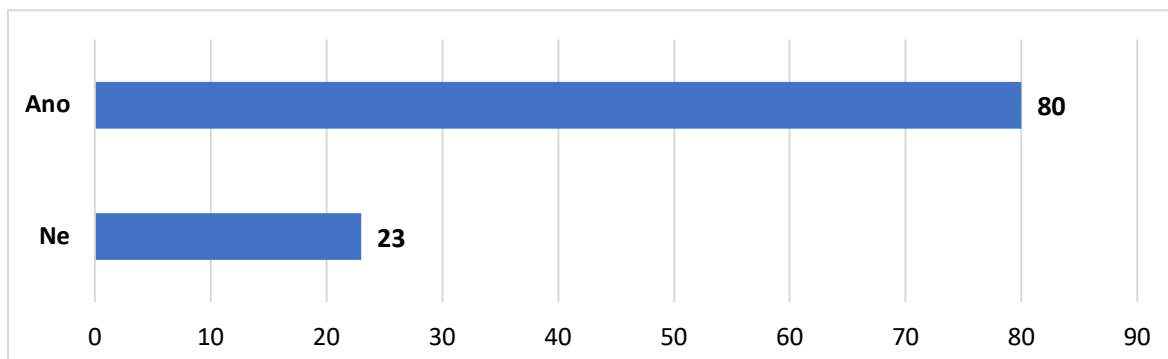

Zdroj: vlastní šetření

V otázce č. 10 bylo respondentům, kteří se v otázce č. 9 označili jako členové Humanitární jednotky ČČK, položeno, v jaké sekci humanitární jednotky působí. Z odpovědí 73 respondentů, kteří se označili jako členové Humanitární jednotky ČČK, 33 respondentů uvedlo, že působí v humanitární sekci (45 %), 29 respondentů v zdravotnické sekci (39 %), 20 respondentů v psychosociální sekci (27 %) a 16 respondentů v technické sekci (22 %).

Otázka č. 11 Máte zkušenost s poskytováním pomoci při některé mimořádné události (např. povodeň, vichřice, zemětřesení, havárie, požáry, pandemie apod.)?

Graf 9: zkušenosti respondentů s poskytováním pomoci při mimořádné události

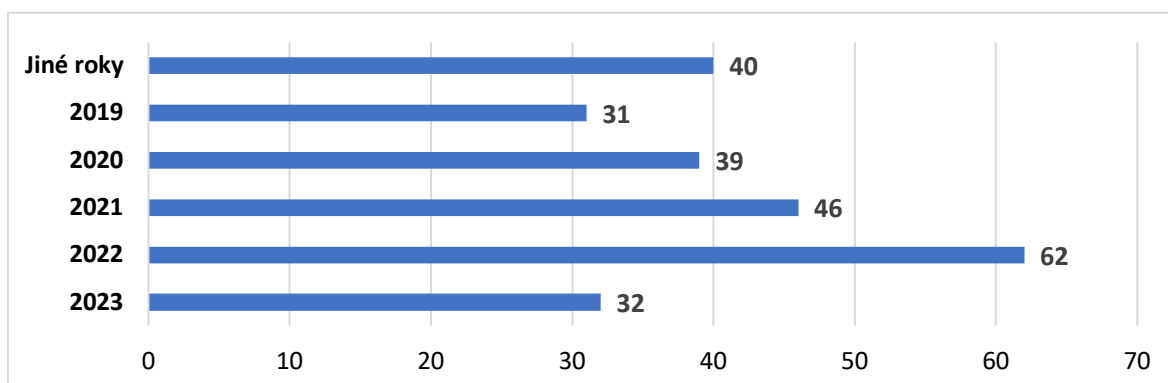

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 11 zjišťovala, zda mají respondenti zkušenost s poskytováním pomoci při některé mimořádné události. Z celkového počtu 103 respondentů odpovědělo 80 z nich, že mají zkušenost s poskytováním pomoci při mimořádné události (77%), 23 respondentů odpovědělo, že nemá žádnou zkušenost s poskytováním pomoci při mimořádné události (22%).

Otázka č. 12 Uved'te, v jakém roce jste pomáhal/a při mimořádné události

Graf 10: období, kdy respondenti pomáhali při mimořádné události

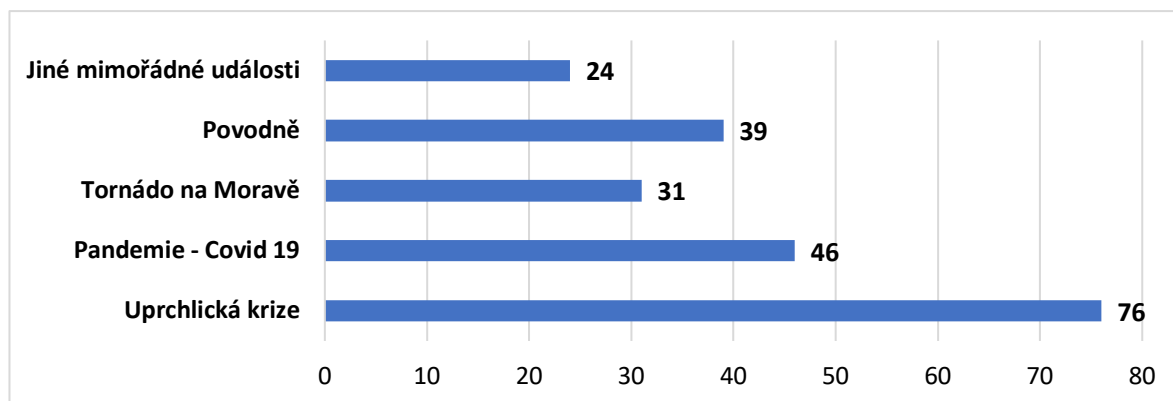
Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 12 se týkala dobrovolnické pomoci při mimořádné události a ptala se respondentů, v jakém roce takovou pomoc poskytovali, tato otázka byla otevřená. Z celkového počtu 80 respondentů, kteří odpověděli kladně na otázku č. 11, uvedlo 62 respondentů, že pomáhali při mimořádné události v roce 2022 (78%). 47 respondentů uvedlo, že poskytovali pomoc v roce 2021 (59%), 39 respondentů v roce 2020 (49%), a 31 respondentů v roce 2019 (39%).

Kromě toho uvedlo 40 respondentů pomoc v jiných letech, přičemž nejčastěji zmiňovanými roky byly 2015, 2013 a 2002.

Otázka č. 13 Uveďte mimořádné události, při kterých jste pomáhal/a:

Graf 11: druhy mimořádných událostí, při kterých respondenti pomáhali

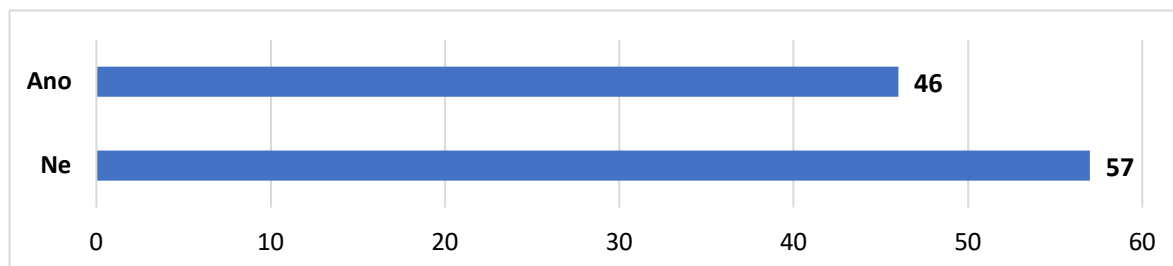

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 13 zjišťovala, při kterých mimořádných událostech respondenti pomáhali, tato otázka byla otevřená. Z celkového počtu 80 respondentů, kteří v otázce č. 11 odpověděli, že pomáhali při mimořádné události, uvedlo 76 z nich, že pomáhali nebo pomáhají při aktuální uprchlické krizi z Ukrajiny (95%), 46 respondentů pomáhalo při Pandemii – Covid 19 (58%), při povodních pomáhalo 39 respondentů (49%), při tornádu na Moravě v roce 2021 pomáhalo 31 respondentů (39%), při jiných mimořádných událostech jako byly např. hromadné havárie, výbuchy domů, požáry, či sněhové kalamity pomáhalo 24 respondentů (30%).

Otázka č. 14 Účastnil/a jste se některého cvičení pořádaného ČČK či jinou organizací:

Graf 12: účast respondentů na cvičeních pořádaných ČČK či jinou organizací

Zdroj: vlastní šetření

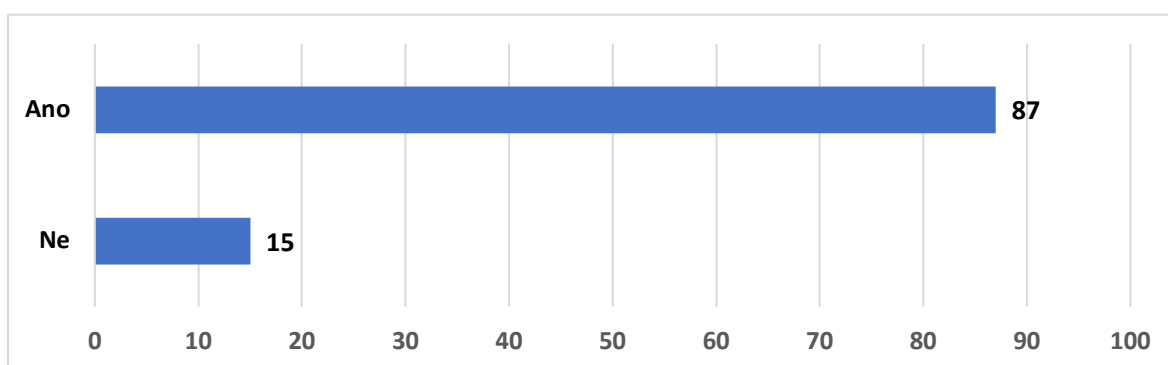
Otázka č. 14 zjišťovala, zda se respondenti účastnili některého cvičení pořádaného ČČK či jinou organizací. Z celkového počtu 103 respondentů odpovědělo 46 z nich, že se již účastnilo cvičení pořádaného ČČK či jinou organizací (45%), 57 respondentů odpovědělo, že se nikdy neúčastnilo žádného cvičení (55%).

Otázka č. 15 Uved'te, jakého cvičení a kdy jste účastnil/a:

Otázka č. 15 zjišťovala jakého cvičení a kdy se respondenti účastnili, tato otázka byla otevřená. Z celkového počtu 46 respondentů, kteří v otázce č. 14 odpověděli, že se již účastnili cvičení pořádaného ČČK či jinou organizací jich 23 odpovědělo, že se účastnilo cvičení spojeného s humanitární jednotkou (50%), 12 respondentů uvedlo, že se zúčastnilo cvičení Rescue marathon (26%), 11 respondentů si nevzpomíná (24%).

Otázka č. 16 Máte zkušenost s poskytováním pomoci uprchlíkům z Ukrajiny:

Graf 13: zkušenosti respondentů s poskytováním pomoci uprchlíkům z Ukrajiny

Zdroj: vlastní šetření

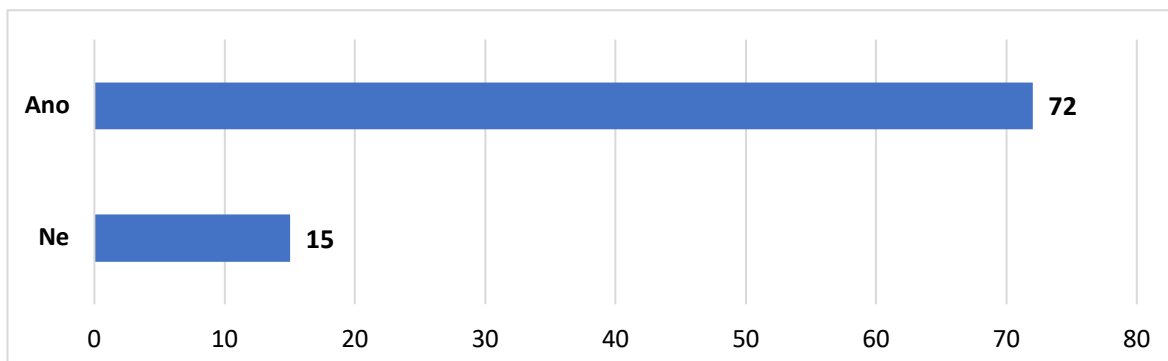
Otázka č. 16 zjišťovala, zda mají respondenti zkušenost s poskytováním pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. Z celkového počtu 103 respondentů odpovědělo 87 z nich, že mají zkušenost s poskytováním pomoci uprchlíkům z Ukrajiny (85%), 15 respondentů uvedlo, že nemají zkušenost s poskytováním pomoci uprchlíkům z Ukrajiny (15%), 1 respondent neodpověděl.

Na dalších 6 otázek odpovídalo pouze 87 respondentů, kteří v otázce č. 16 odpověděli, že mají nějakou zkušenost s poskytováním pomoci uprchlíkům z Ukrajiny.

Otázka č. 17 Uved'te, zda jste byl/a zapojen/a do sběru humanitární pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny:

Graf 14: zapojení respondentů do sběru humanitární pomoci

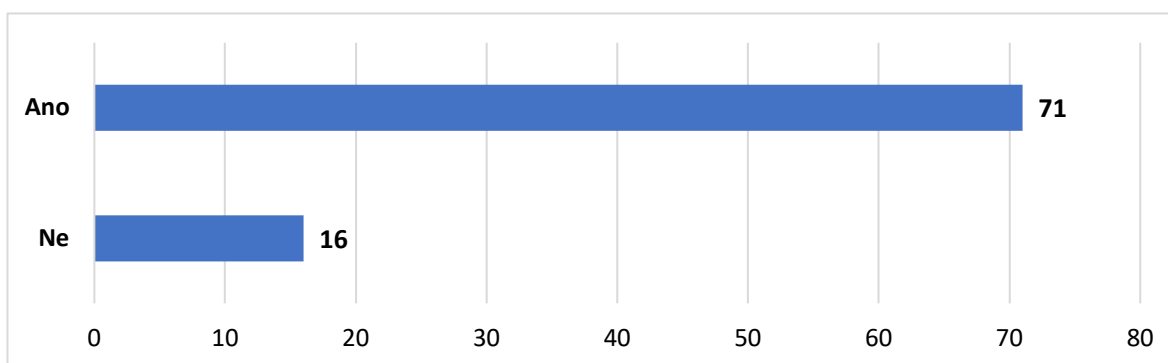

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 17 zjišťovala, zda byli respondenti zapojeni do sběru humanitární pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny. Z celkového počtu 87 respondentů odpovědělo 72 z nich, že byli zapojeni do sběru humanitární pomoci (83%), 15 respondentů nebylo zapojeno do sběru humanitární pomoci (17%).

Otázka č. 18 Uved'te, zda jste byl/a zapojen/a do výdeje humanitární pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny:

Graf 15: zapojení respondentů do sběru humanitární pomoci

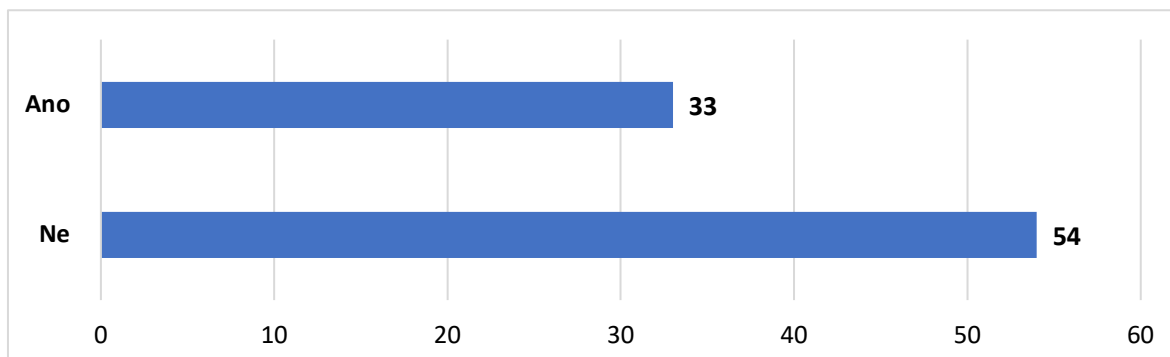

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 18 zjišťovala, zda byli respondenti zapojeni do výdeje humanitární pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny. Z celkového počtu 87 respondentů odpovědělo 71 z nich, že byli zapojeni do sběru humanitární pomoci (82%), 16 respondentů nebylo zapojeno do sběru humanitární pomoci (18%).

Otázka č. 19 Uved'te, zda jste byl/a zapojen/a do přípravy nouzového ubytování pro uprchlíky z Ukrajiny:

Graf 16: zapojení respondentů do přípravy nouzového ubytování

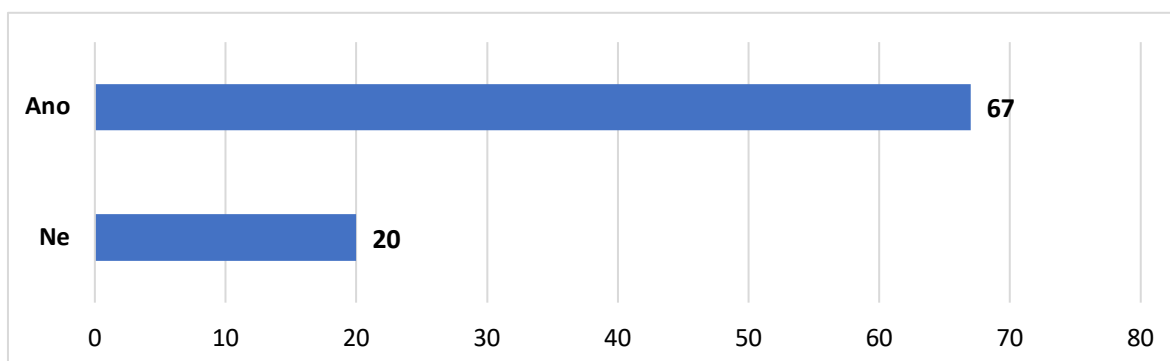

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 19 zjišťovala, zda byli respondenti zapojeni do přípravy nouzového ubytování pro uprchlíky z Ukrajiny. Z celkového počtu 87 respondentů odpovědělo 33 z nich, že byli zapojeni do přípravy nouzového ubytování (38%), 54 respondentů nebylo zapojeno do přípravy nouzového ubytování (62%).

Otázka č. 20 Uved'te, zda jste byl/a zapojen/a do pomoci na Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině (KACPU):

Graf 17: zapojení respondentů do pomoci na KACPU

Zdroj: vlastní šetření

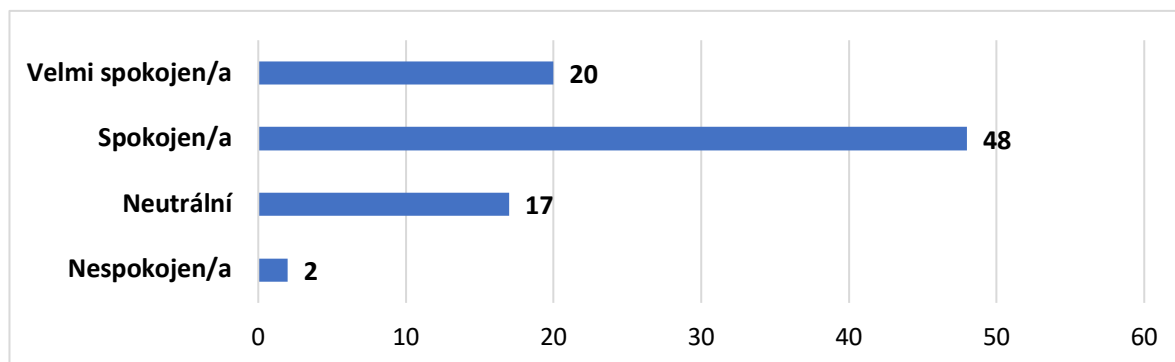
Otázka č. 20 zjišťovala, zda byli respondenti zapojeni do pomoci na Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině (KACPU). Z celkového počtu 87 respondentů odpovědělo 67 z nich, že byli zapojeni do pomoci na KACPU (77%), 20 respondentů nebylo zapojeno do pomoci na KACPU (23%).

Otázka č. 21 Pokud jste poskytoval/a některou jinou pomoc než výše uvedenou uprchlíkům z Ukrajiny, uveďte jakou:

Otázka č. 21 zjišťovala, zda respondenti poskytovali některou jinou pomoc než výše uvedenou uprchlíkům z Ukrajiny, tato otázka byla otevřená. Z celkového počtu 87 respondentů na tuto otázku neodpovědělo 31 respondentů (36%), 12 respondentů odpovědělo, že prováděli psychosociální pomoc (12%), 14 respondentů uvedlo, že poskytovali přímou finanční pomoc na některou ze sbírek (14%), další respondenti odpověděli další druhy pomoci jako jsou expedice a třídění humanitárního materiálu, dobrovolnictví na nádražích, příprava jídla a ubytování, odvoz materiálu na hranice s Ukrajinou, zdravotnickou péči, zaměření s různorodou pomocí individuálně na určitou osobu či rodinu, pomoc na telefonní lince, či tlumočení.

Otázka č. 22 Uveďte, jak jste byl/a spokojen/a s organizací pomoci uprchlíkům z Ukrajiny:

Graf 18: spokojenost respondentů s organizací pomoci uprchlíkům z Ukrajiny

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 22 zjišťovala spokojenost respondentů s organizací pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. Z celkového počtu 87 respondentů uvedlo 48 z nich, že byli spokojeni s organizací pomoci uprchlíkům z Ukrajiny (55%), 20 respondentů uvedlo, že byli velmi spokojeni (23%), 17 respondentů byli neutrálně spokojeni (20%), pouze 2 respondenti byli nespokojeni s organizací (2%).

6 Diskuze

Diskuze je členěna do čtyř kapitol, které naplňují dílčí cíle diplomové práce. V první kapitole 6.1 Posouzení současného stavu zapojení oblastních spolků Českého červeného kříže Jihočeského kraje při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny a jejich možnosti financování jsou vyhodnoceny výsledky řízených rozhovorů s vedoucími jednotlivých spolků ČČK v Jihočeském kraji. V kapitole 6.2. Poskytnuté prostředky a financování ČČK při pomoci uprchlíkům z Ukrajiny je z dostupných zdrojů rozebrán počet finančních prostředků, materiální pomoci, počet dobrovolníků, kteří se zapojili do pomoci uprchlíkům z Ukrajiny v rámci ČČK. V kapitole 6.2.1. je popsáno hospodaření ČČK. V kapitole 6.3. Zjištění způsobů a ochoty zapojení dobrovolníků a členů oblastních spolků České červeného kříže v České republice při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny jsou vyhodnoceny výsledky dotazníkového šetření s dobrovolníky a členy ČČK.

6.1 Posouzení současného stavu zapojení oblastních spolků Českého červeného kříže Jihočeského kraje při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny a jejich možnosti financování

K1: Personální zabezpečení, jazykové znalosti a časová aktivace

Z těchto odpovědí bylo zjištěno, že největší personální zabezpečení a možnosti zajištění dobrovolníků na pomoc uprchlíkům z Ukrajiny má OS ČČK České Budějovice, který má k dispozici přibližně 50 dobrovolníků, kteří jsou do 12 hodin schopni vykrýt kladené personální požadavky. OS ČČK Prachatice má k dispozici 10 dobrovolníků a časovou aktivaci mají do 24 hodin. OS ČČK Tábor disponuje 5 aktivními dobrovolníky, kdy časovou aktivaci mají do 48 hodin. OS ČČK Český Krumlov má k dispozici 15 aktivních osob a dalších 12 osob na krátkodobou pomoc. Ovládají jazyky angličtina, němčina, ruština i ukrajinština. OS ČČK Strakonice mají k dispozici pouze 2 dobrovolníky a 2 zaměstnance, ovládají angličtinu a němčinu.

K jazykovým znalostem lze uvést, že většina dobrovolníků a členů ovládá anglický jazyk, menší část německý jazyk a opravdu malá menšina ovládá potřebný ruský, či ukrajinský jazyk.

K2: Zapojení při mimořádných událostech nebo krizových situacích v minulosti

Druhá otázka byla zaměřena na zapojení OS ČČK v Jihočeském kraji na zapojení při mimořádných událostech nebo krizových situacích v minulosti. Ze souhrnných odpovědí bylo zjištěno, že se tyto organizace podíleli na pomoci při povodních, pandemii Covid-19, tornádu na Jižní Moravě v roce 2021, výbuchu domu v Lenoře, či aktuálně při uprchlické krizi z Ukrajiny. K rozdělení pomoci jednotlivých OS ČČK byla vytvořena tabulka.

Většina těchto mimořádných událostí je všem dobře známa, ale výbuch domu v Lenoře v roce 2019 se autor práce rozhodl blíže přiblížit. Dne 03.10.2019 byl ohlášena výbuch a požár v bytovém domě v obci Lenora na Prachaticku. Při tomto neštěstí zemřel jeden člověk, dva lidé se těžce zranili a sedm lehce. Hasičský záchranný sbor evakuoval celkem 19 osob. Vyšetřováním bylo zjištěno, že výbuch způsobil muž, který v domě nechal unikat plyn z propanbutanových lahví. Zároveň byl tento muž jediný, který při této mimořádné události zemřel.⁶² OS ČČK v Jihočeském kraji při této události pomáhali především v následné psychosociální pomoci obyvatelům v tomto bytovém domě a odstraňováním následků požáru a výbuchu.

Tabulka 2: Zapojení OS ČČK v Jihočeském kraji při mimořádných událostech nebo krizových situacích v minulosti

	Povodně	COVID - 19	Výbuch v Lenoře	Tornádo Jižní Morava	Uprchlická krize z Ukrajiny
ČČK České Budějovice	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
ČČK Prachatice	ANO	ANO	ANO	NE	ANO
ČČK Tábor	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
ČČK Český Krumlov	NE	ANO	NE	ANO	ANO
ČČK Strakonice	NE	ANO	NE	NE	ANO

Zdroj: vlastní šetření

⁶² *Požár bytového domu v Lenoře* [online]. [cit. 2023-01-22]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/pozar-bytoveho-domu-v-lenore.aspx>

K3: Zapojení do pomoci uprchlíkům v České republice nebo v zahraničí v minulosti

Do pomoci uprchlíkům v minulosti se zapojil pouze OS ČČK České Budějovice, který v roce 2015 vyslal 5 členů humanitární jednotky do pomoci v uprchlickém táboře ve Vídni. Celkově bylo v uprchlickém táboře přibližně 300 osob. Zapojili se do výdeje jídla, oblečení, či evidence uprchlíků. Žádný další spolek se do pomoci v minulosti nezapojil.

K4: Dokumentace nebo metodické pokyny pro zvládání pomoci většímu počtu uprchlíků

Čtvrtá otázka byla zaměřena na zpracovanou dokumentaci a metodické pokyny pro zvládání pomoci většího počtu uprchlíků. OS ČČK České Budějovice disponuje vlastní dokumentací, jinak se řídí pokyny pracovní skupiny Krizového štábu Jihočeského kraje. OS ČČK Prachatice využívá metodiku a znalosti ze školení a cvičení (nouzové ubytování, evakuační centrum, přijímací středisko, asistenční centrum pomoci, cvičení 2017 zaměřené na příjem cizojazyčných uprchlíků). Také mají zkušenosti ze sociálních služeb a poskytování potravinové pomoci. OS ČČK Tábor, OS ČČK Český Krumlov a OS ČČK Strakonice nemají připravenou žádnou dokumentaci nebo metodické pokyny pro zvládání většího počtu uprchlíků.

K5: Vzdělávání a příprava personálu a dobrovolníků na pomoc většímu počtu uprchlíků

OS ČČK ČB pořádá cvičení humanitárních jednotek, dále potom formou kratších poučení před nasazením na konkrétní úkol. OS ČČK Prachatice se účastnil terénního cvičení v roce 2017, jinak pořádá průběžná interní vzdělávání (kurzy Členů HJ, kurzy psychosociální podpory, první pomoci aj.) a cvičení. OS ČČK Tábor nevzdělává ani nepřipravuje své dobrovolníky na tuto problematiku. OS ČČK Český Krumlov se účastní cvičení Humanitárních jednotek ČČK na krajské, či celorepublikové úrovni. Umožňuje absolvování kurzů První psychologická pomoc, Psychosociální podpora nebo Krizová intervence. OS ČČK Strakonice se vzdělává a připravuje v rámci krizového štábu města.

K6: Pořádání cvičení na možný příchod většího počtu uprchlíků

OS ČČK České Budějovice pořádá zejména cvičení na nouzové ubytování většího počtu osob. Žádný další OS ČČK nepořádá žádné cvičení.

K7 – K11: Poskytování pomoci při aktuálním příchodu uprchlíků z Ukrajiny

Otázky č. 7 až č. 11 budou v této části vyhodnoceny souhrnně. Jednalo se o otázky zaměřené na poskytování materiální, finanční, psychosociální pomoci, poskytování ubytování a pořádání sbírek materiálu.

OS ČČK v Jihočeském kraji poskytovali materiální pomoc v řádech desítek tun. Jednalo se především o potraviny, hygienické pomůcky, postele, ošacení, hračky, knihy a další. Do této pomoci se zapojili naprosto všechny oslovené OS ČČK. Finanční pomoc nepořádal žádný z OS ČČK v Jihočeském kraji, jelikož správu konta na pomoc Ukrajině má v gesci národní společnosti ČČK. Ubytování uprchlíků z Ukrajiny také neposkytoval žádný z uvedených spolků, ale OS ČČK České Budějovice, OS ČČK Tábor a OS ČČK Český Krumlov pomáhal vybavovat místa, kde jsou uprchlíci ubytováni. Na psychosociální pomoci se podílela většina spolků, OS ČČK České Budějovice poskytuje psychosociální pomoc v prostorách školící místnosti jejich spolku, na Krajském centru pomoci Ukrajině (dále jen KACPU). K dispozici mají psycholožku, krizové interventy a členy psychosociální sekce humanitární jednotky. OS ČČK Prachatice a OS ČČK Český Krumlov také poskytuje psychosociální podporu na osobních setkáních v rámci materiální pomoci a po kurzech českého jazyka. Všechnu pomoc poskytují v KACPU. OS ČČK Tábor a OS ČČK Strakonice neposkytuje psychosociální pomoc. Všechny OS ČČK v Jihočeském kraji se zapojili do sbírky zdravotnického materiálu a ostatní humanitární pomoci. Všechny data k těmto otázkám budou zpracovány v tabulce č. 3.

Tabulka 3 - poskytování pomoci OS ČČK v Jihočeském kraji při aktuálním příchodu uprchlíků z Ukrajiny

	Materiální pomoc	Finanční pomoc	Ubytování	Psychosociální pomoc	Sbírky Materiálu
ČČK České Budějovice	ANO	NE	NE	ANO	ANO
ČČK Prachatice	ANO	NE	NE	ANO	ANO
ČČK Tábor	ANO	NE	NE	NE	ANO
ČČK Český Krumlov	ANO	NE	NE	ANO	ANO
ČČK Strakonice	ANO	ANO	NE	NE	ANO

Zdroj: vlastní

K12: Financování OS ČČK v Jihočeském kraji při řešení aktuálního příchodu uprchlíků z Ukrajiny

Tato otázka byla zaměřena na to, jak jednotlivé OS ČČK v Jihočeském kraji řeší financování při řešení aktuálního příchodu uprchlíků z Ukrajiny. OS ČČK České Budějovice dokládá své výdaje na pomoc uprchlíkům národní společnosti ČČK proti fakturaci s podklady, kdy tyto jsou jim velmi efektivně propláceny. OS ČČK Prachatice využívá příspěvky na činnost z řad místních sponzorů, výtěžků z veřejné sbírky, dále projekt podpořený zahraničním donorem prostřednictvím národní společnosti ČČK. OS ČČK Tábor řeší financování pouze přes národní společnost ČČK. OS ČČK Český Krumlov využívá financování z úřadu ČČK, využívá dary, dotace a pořádá benefiční koncert. OS ČČK Strakonice spoléhá na vlastní zdroje a financování z úřadu ČČK. Všechny OS ČČK v Jihočeském kraji využívají financování především od národní společnosti ČČK.

K13: Materiál a služby k zajištění aktuálního příchodu uprchlíků z Ukrajiny a na pomoc válkou zasažené Ukrajiny

V této otázce byli vedoucí jednotlivých OS ČČK v Jihočeském kraji dotazováni na to, jaký mají k dispozici materiál a služby k zajištění aktuálního příchodu uprchlíků z Ukrajiny, či na pomoc válkou zasažené Ukrajině. OS ČČK České Budějovice má veškeré vybavení v rámci krajského skladu humanitární jednotky. OS ČČK České Budějovice k dispozici speciální Systém nouzového ubytování ČČK pro až 200 osob, který je doplňkovým prostředkem Integrovaného záchranného systému na úrovni celého Jihočeského kraje. Pokud bude potřeba, může dodat základní lékařské potřeby pro 300 lidí, také má k dispozici hygienické balíčky pro 120 mužů, 120 žen, 60 dětí a 30 kojenců. OS ČČK Prachatice a OS ČČK Tábor disponují pouze materiálem, a to hygienickými potřebami a ošacením. OS ČČK Český Krumlov má k dispozici osobní automobil, lůžkoviny, topidla. Co se týká služeb, tak nabízí praní a sušení prádla. Pomáhali s vybavením ubytování. OS ČČK Strakonice má k dispozici zdravotní materiál, kosmetiku a základní potraviny v akutním množství.

K14: Pomoc uprchlíkům z Ukrajiny v KACPU

KACPU jsou krajská centra pomoci uprchlíkům z Ukrajiny, které jsou rozmístěny po celé České republice. Tyto centra občanům z Ukrajiny poskytují nejenom nutnou registraci, ale i zdravotní prohlídky, ubytování, logistiku, humanitární pomoc, či dopravu. V centrech jsou pracovníci cizinecké Policie ČR, Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR, pojišťoven, ČČK, Úřadu práce ČR a Hasičského záchranného sboru.⁶³ V Jihočeském kraji se nachází KACPU na letišti v Plané u Českých Budějovic. Všechny OS ČČK v Jihočeském kraji, kromě OS ČČK Strakonice se aktivně podílejí, či podíleli na pomoci uprchlíkům z Ukrajiny na KACPU.

---

⁶³ *Pomoc Ukrajině* [online]. [cit. 2023-01-26]. Dostupné z: <https://pomocukrajine.praha.eu/cz/kacpu-v--praze>

Obrázek 5: mapa KACPU v České republice

Zdroj: <https://www.mvcr.cz/clanek/seznam-krajських-asistencnich-center-pomoci-ukrajine.aspx>

K15: Přehled sil, prostředků a činností k využití při pomoci uprchlíkům z Ukrajiny

OS ČČK České Budějovice má k dispozici 50 aktivních dobrovolníků a dalších 20 dobrovolníků v případě mimořádné události. Vlastní dvě terénní vozidla, uvedené vybavení humanitárního skladu a ošacovací středisko. OS ČČK Prácheň má k dispozici až 11 dobrovolníků, využívá společný sklad se společností Portus Prácheň, o.p.s. a nabízí poradenství, psychosociální podporu, materiální pomoc, jazykové kurzy a práci v rámci KACPU. OS ČČK Tábor disponuje pouze humanitární jednotkou. OS ČČK Český Krumlov má aktivně pomáhajících 15 osob a dalších přibližně 12 na krátkodobou pomoc. OS ČČK Strakonice má k dispozici 4 osoby, automobil, sklad a poskytuje rozvoz hmotné pomoci.

K16: Posouzení náročnosti poskytování pomoci uprchlíkům z Ukrajiny ve srovnání s předchozími mimořádnými událostmi

Ředitel OS ČČK České Budějovice uvedl, že každá mimořádná událost je specifická svým charakterem. Pandemie Covid 19 bylo obtížná hlavně na počátku, kdy nikdo nevěděl, do jaké míry je toto onemocnění nebezpečné a jakým směrem se bude vyvíjet. Na počátku válečného konfliktu na Ukrajině byla znát obrovská vlna solidarity a její následný postupný pokles z důvodu protahování celého konfliktu a různých hoaxů ve virtuálním a mediálním prostředí. Velmi náročné je také prolínání mnoha mimořádných událostí v poslední době, jako byla Pandemie Covid 19, Tornádo na Jižní Moravě, či uprchlická krize. S tímto také souvisí náročnější nasazování členů a dobrovolníků ČČK. Ředitelka OS ČČK Prácheň

uvedla, že je náročná jazyková bariéra, která se ale ve výsledku dá zvládat. Také je složitá délka této mimořádné události a počet uprchlíků potřebujících pomoc najednou. Zároveň byla pro zvládnutí náročná, jelikož se prolínala s pandemií Covid 19. Zastupitel OS ČČK Český Krumlov uvedl, že náročnost je především v neurčitém časovém horizontu potřeby. Ředitel OS ČČK Strakonice uvedl, že jsou opravdu malým spolkem a z toho důvodu je pro ně z časového hlediska náročné např. pořádání sbírek, či pomoc v KACPU.

6.2 Poskytnuté prostředky a financování ČČK při pomoci uprchlíkům z Ukrajiny

Z důvodu, že oslovené OS ČČK v Jihočeském kraji nedisponují žádnými podrobnými informacemi k hospodaření a počtu pomoci při aktuálním příchodu uprchlíků z Ukrajiny, tak se tato kapitola bude zaměřovat na dosavadní poskytnutou pomoc ČČK České republiky z jejich poskytnutých tiskových zpráv. Tyto informace nejsou dostupné i z důvodu zkompletování práce do března 2023, kdy tyto organizace budou schopny informace poskytnout až ke konci roku 2023.

Na území České republiky se celkově do pomoci uprchlíkům z Ukrajiny zapojilo 1.342 dobrovolníků a členů ČČK. Pomoc byla poskytnuta celkem 323.040 osobám. Materiální pomoc (ošacení, zdravotnické a hygienické potřeby, strava atd.) byla poskytnuta v objemu 1.011 palet, což znamená 460 tun. Na pomoc celkově ČČK vynaložil 87,6 mil Kč. Pomoc ČČK je především financována z veřejné finanční sbírky, na níž přišlo přes 300 mil. Kč, příspěvků sponzorů, Ministerstva zahraničí a dalších.

ČČK na Ukrajinu předal zdravotnický materiál, přístroje a zdravotnická vozidla v hodnotě 102,6 mil. Kč. Poskytl materiální pomoc v hodnotě 121,4 mil. Kč o hmotnosti 416 tun.

V Mezinárodním hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce z globálního hlediska pomáhá v terénu 96.000 dobrovolníků a zaměstnanců. Celkově byla poskytnuta pomoc 26,3 mil. válkou ohrožených lidí a pomoc stále pokračuje.⁶⁴

---

⁶⁴ *Tisková zpráva ČČK z 12.01.2023* [online]. [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/files/files/cz/tz/510.pdf>

6.2.1 Hospodaření ČČK

Hospodaření ČČK je založeno na principu transparentnosti a odpovědnosti vůči veřejnosti. ČČK je nezisková organizace, která využívá finanční prostředky získané z různých zdrojů k poskytování humanitární pomoci a ochraně života a zdraví lidí v nouzi. Mezi hlavní zdroje financování ČČK patří:

- Dary od jednotlivců a firem – ČČK získává finance od jednotlivých dárců, kteří se rozhodnou přispět na podporu humanitárních projektů. ČČK také spolupracuje s mnoha firmami, které podporují humanitární činnost organizace.
- Státní rozpočet – ČČK je uznávána jako organizace pro veřejně prospěšné činnosti a v rámci státního rozpočtu získává finanční podporu na konkrétní projekty, jako je například krizová intervence v případě přírodních katastrof.
- Dotace z Evropské unie – ČČK využívá dotace z různých evropských fondů na podporu humanitárních projektů.
- Vlastní aktivity – ČČK provozuje například střediska krve, která poskytují služby v oblasti transfuzní medicíny a využívají vlastní zdroje k financování svých aktivit.

Hospodaření ČČK je sledováno a kontrolováno několika institucemi, jako jsou například Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo zdravotnictví ČR, Nejvyšší kontrolní úřad, a další. ČČK také pravidelně zveřejňuje své hospodářské výsledky a finanční zprávy na svých webových stránkách a na veřejných schůzích, aby byla transparentní vůči svým dárcům a veřejnosti.⁶⁵ Na základě výročních zpráv ČČK z let 2017-2021 autor práce vytvořil graf č. 19 sledující vývoj hospodářského výsledku ČČK v letech 2017-2021, údaje za rok 2022 v této době ještě nejsou k dispozici.

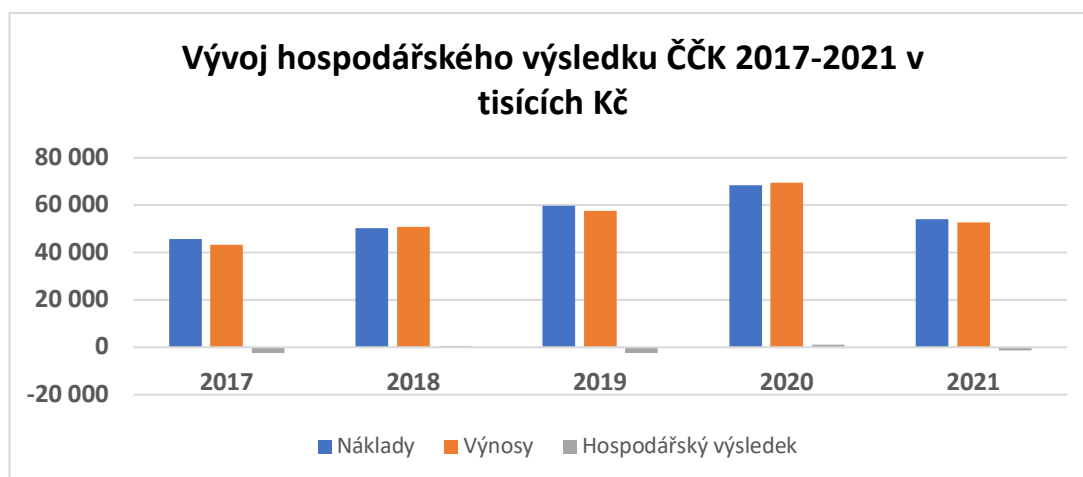
ČČK má zřízený tzv. Fond humanity ČČK, který byl založen 17. března 2015 a je platný na neurčito. Veřejná sbírka, zapsaná v Seznamu veřejných sbírek, umožňuje dárcům přispět finanční prostředky pomocí bankovního převodu, on-line plateb, QR kódu v mobilu nebo zasláním dárcovské SMS (DMS). Finanční prostředky se používají na obecný nebo konkrétní účel, podle výběru dárece, ale vždy ve prospěch humanitárních aktivit.

---

⁶⁵ Stanovy ČČK [online]. [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: <https://www.cervenkykriz.eu/stanovy-ckk>

V posledních letech ČČK organizoval několik veřejných sbírek, například na pomoc obětem tornáda na jihu Moravy v roce 2021, na pomoc válkou zasažené Ukrajině v roce 2022, či na zemětřesení v Sýrii a Turecku v roce 2023. K čerpaným prostředkům Fondu humanity ČČK v letech 2017-2021 je také vytvořen graf č. 20.

Graf 19: Vývoj hospodářského výsledku ČČK 2017-2021 v tisících Kč

Zdroj: Výroční zprávy ČČK 2017-2021

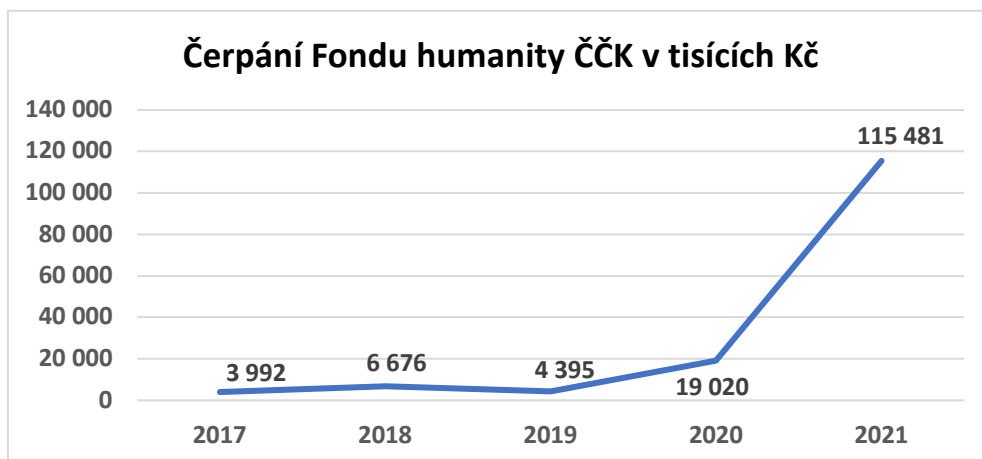
Tabulka 4: Vývoj hospodářského výsledku ČČK 2017-2021 v tisících Kč

	2017	2018	2019	2020	2021
Náklady	45 601	50 298	59 814	68 398	53 949
Výnosy	43 196	50 933	57 509	69 441	52 664
Hospodářský výsledek	-2 405	635	-2 305	1 043	-1 285

Zdroj: Výroční zprávy ČČK 2017-2021

Z hospodářských výsledků od roku 2017 do roku 2021 je zřejmé, že se ČČK řídí zásadami neziskové organizace, jelikož své výnosy znovu investuje do činností organizace. Hospodářský výsledek organizace se každý rok pohybuje blízko nuly, kdy v letech 2017, 2019 a 2021 sahal do mírné ztráty, naopak v letech 2018 a 2021 vykazoval mírný zisk. Mezi lety 2020 a 2021 je znát velký rozdíl v celkovém hospodaření, kdy toto bylo způsobeno většími dotacemi a vyšším výsledkem vlastní činnosti v roce 2020.

Graf 20: Čerpání fondu humanity ČČK v tisících Kč

Zdroj: Výroční zprávy ČČK 2017-2021

V grafu č. 20 lze vidět ohromný nárůst podpory na Fond humanity ČČK v posledních letech. V roce 2017 bylo celkově na Fond humanity ČČK přijato 3,99 mil. Kč, lidé převážně přispívali na obyvatele zasažené ozbrojenými konflikty v Sýrii, kdy se na tuto pomoc celkově vybralo 1,47 mil. Kč a další finanční prostředky putovali na jiné projekty. V roce 2018 se celkově vybralo 6,68 mil. Kč, kdy probíhala stále stejná sbírka obyvatelstvu v Sýrii, kdy se na tuto pomoc vybralo celkově 1,93 mil. Kč, zbytek finančních prostředků se opět použil na jiné projekty. V roce 2019 se celkově vybralo 4,40 mil. Kč., kdy 1,12 mil. Kč bylo opět použito na pomoc obyvatelstvu v Sýrii, zbytek hlavně na projekty v tuzemsku. V roce 2020 se vlna solidarity velmi zvedla, což bylo způsobeno počátkem pandemie Covid – 19, kdy se na pomoc k této pandemii vybralo ve veřejné sbírce 14,41 mil. Kč. V roce 2021 se počet příspěvků ještě diametrálně zvedl, kdy bylo celkově na Fond humanity ČČK přijato celkově 115,48 mil. Kč. Z této částky bylo zasláno na pomoc spojenou s tornádem na Jižní Moravě celkově 112 mil. Kč. Výroční zpráva za rok 2022 v této době ještě není k dispozici, ale dle poslední tiskové zprávy ČČK ze dne 12.01.2023 bylo vybráno na pomoc obyvatelům válkou zasažené Ukrajině přibližně 300 mil. Kč.

6.3 Zjištění způsobů a ochoty zapojení dobrovolníků a členů oblastních spolků České červeného kříže v České republice při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny

Diskuze k dotazníkovému šetření směřovaná pro dobrovolníky a členy ČČK je uvedena do jednotlivých bloků, na které bylo rozděleno samotné dotazníkové šetření pro respondenty.

6.3.1 Charakteristika respondentů

V úvodu dotazníku byla sekce s názvem „*charakteristika respondentů*“, která se skládala z celkem šesti otázek (označených jako otázky číslo 1-6). Tyto otázky sloužily k získání informací o demografických charakteristikách respondentů, jako je jejich pohlaví, věk, místo bydliště, vzdělání, zaměstnání a jazykové schopnosti.

Otázkou č. 1 „*Uveďte Vaše pohlaví*“ bylo zjištěno, že většinou respondentů byly ženy, konkrétně 60 (59%), mužů na dotazník odpovědělo celkem 42 (41%). Otázka č. 2 „*Uveďte Váš věk*“ ukázala, že nejvíce respondentů odpovědělo ve věku 30-39 let, konkrétně 33 respondentů (32%), další silnou skupinou byli respondenti ve věku 14-22 let, celkem se jednalo o 21 respondentů (21%), nejméně respondentů odpovědělo ve věku 47-63 let, celkem se jednalo o 11 respondentů (11%). Otázkou č. 3 „*Uveďte Vaše bydliště*“ bylo zjištěno, že nejvíce respondentů uvedlo České Budějovice jako své bydliště, celkem se jednalo o 25 respondentů (24%). Toto bylo ovlivněno tím, že nejvíce respondentů bylo osloveno na Oblastním spolku ČČK v Českých Budějovicích. Druhá největší skupina respondentů uvedla své bydliště v Praze, celkem se jednalo o 23 respondentů (22%), dalších 23 respondentů (22%) uvedlo své bydliště v Jihočeském kraji mimo České Budějovice a zbytek tedy 29 respondentů (28%) uvedlo bydliště na jiném území v České republice.

Otázka č. 4 „*Uveďte Vaše nejvyšší dosažené vzdělání*“ poskytuje důležité informace o vzdělanostní struktuře respondentů. Podle získaných dat lze konstatovat, že většina oslovených respondentů disponuje vysokoškolským nebo srovnatelně odborným vzděláním. Tento fakt se týká 41 respondentů (40%), 38 respondentů (37%) uvedlo, mají ukončené střední vzdělání s maturitou a zbylých 23 respondentů (22%) dokončilo základní vzdělání nebo střední školu s výučním listem nebo bez něj.

Otázka č. 5 „*Uvedte Vaše povolání*“ ukázala, že většina respondentů je v pracovně právním vztahu, celkově se jedná o 62 respondentů (60%), zatímco studentů v prezenční formě či kombinované tvoří 33 respondentů (32%), 6 respondentů je samostatně výdělečně činné (6%) a pouze 3 respondenti (3%) jsou nezaměstnaní.

Otázka č. 6 „*Uvedte, jaké máte jazykové znalosti*“ ukazuje, že nejvíce respondentů ovládá anglický jazyk aktivně nebo pasivně, celkově tedy 80 respondentů (78%), což je v souladu s její dominantní pozicí jako mezinárodního jazyka obchodu, politiky a vědy. Druhým nejčastěji ovládaným jazykem byl německý jazyk, který aktivně nebo pasivně ovládá 30 respondentů (29%). Nejdůležitějšími jazyky k problematice diplomové práce je hlavně Ruský a Ukrajinský jazyk, které ovládá aktivně či pasivně 24 respondentů (23%).

Dílčí závěr diskuze: V této části byla zjištěna demografická a vzdělanostní struktura respondentů dotazníkového šetření, které bylo součástí diplomové práce. Z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že většina respondentů byly ženy, nejčastější věk byl v rozmezí 30-39 let a převažovalo vysokoškolské vzdělání respondentů. Většina respondentů je v pracovně právním vztahu a má anglický jazyk jako nejvíce používaný. Kromě toho bylo zjištěno, že nejvíce respondentů bylo osloveno v Českých Budějovicích a v Praze. Tyto informace poskytují užitečný kontext pro další analýzu dat a interpretaci výsledků dotazníkového šetření.

6.3.2 Obecné aspekty dobrovolnictví

Druhá část, *Obecné aspekty dobrovolnictví*, obsahovalo 9 otázek (otázky č. 7-15). Tento blok zjišťoval, zda je respondent dobrovolníkem nebo členem ČČK a jak dlouho se dobrovolnictví věnuje. Dále respondenti zodpovídali na otázku, zda jsou členy humanitární jednotky ČČK, v jaké sekci. V dalších otázkách této části odpovídali, při jakých mimořádných událostech pomáhali a kdy. V posledních otázkách byli dotazováni, zda absolvovali v rámci ČČK nějaké cvičení a kdy.

Otázkou č. 7 „*Jste dobrovolníkem nebo členem některého z OS ČČK*“ bylo zjištěno, že všichni oslovení respondenti jsou členy nebo dobrovolníky některého z OS ČČK.

Otázka č. 8 „*Uved'te, jak dlouho se dobrovolnictví věnujete*“ ukazuje, že 97 respondentů (94%) se dobrovolnictví věnuje dlouhodobě v rozmezí nad tři měsíce.

Otázka č. 9 „*Uved'te, zda jste členem Humanitární jednotky ČČK*“ zjistila, že většina respondentů jsou členy Humanitární jednotky ČČK, celkově 73 respondentů (72%). Otázkou č. 10 „*Uved'te, v jaké sekci Humanitární jednotky ČČK jste začleněn*“ bylo zjištěno, že většina respondentů, kteří jsou členy Humanitární jednotky ČČK je začleněno v humanitární sekci, celkem 33 respondentů (45%), 29 respondentů je začleněno ve zdravotnické sekci (39%), v psychosociální sekci je 20 respondentů (27%) a v technické sekci je začleněno nejméně respondentů, tedy 16 (22%).

Otázka č. 11 „*Máte zkušenost s poskytováním pomoci při mimořádné události (např. povodeň, vichřice, zemětřesení, havárie, požáry, pandemie apod.)?*“ zjistila, že většina respondentů má zkušenosti s poskytováním pomoci při některé z mimořádných událostech, celkem se jednalo o 80 respondentů (78%). Otázka č. 12 „*Uved'te, v jakém roce jste pomáhal/a při mimořádné události*“ ukazuje, že nejvíce respondentů pomáhalo v roce 2022, celkem 62 respondentů (78%), což souvisí s příchodem uprchlíků z Ukrajiny převážně v tomto roce. Otázkou č. 13 „*Uved'te mimořádné události, při kterých jste pomáhal/a:*“ bylo zjištěno, že naprosto nejvíce respondentů pomáhalo při uprchlické krizi z Ukrajiny, celkově se jednalo o 76 respondentů (95%), dalších 46 respondentů (58%) pomáhalo při pandemii Covid – 19, další respondenti pomáhali při mimořádných událostech, jako bylo tornádo na Moravě v roce 2021, povodně v roce 2013 nebo 2002, výbuchy domů, vichřice, sněhové kalamity, či hromadné havárie.

Otázkou č. 14 „*Účastnil/a jste se některého cvičení pořádaného ČČK či jinou organizací*“ bylo zjištěno, že většina respondentů, celkově 57 z nich (55%) se nezúčastnilo žádného cvičení pořádaného ČČK či jinou organizací. Otázka č. 15 „*Uved'te, jakého cvičení a kdy jste účastnil/a*“ zjistila, že ze 46 respondentů, kteří se již zúčastnilo nějakého cvičení se 23 z nich účastnilo cvičení spojeného s humanitární jednotkou (50%), žádný z respondentů neuvedl žádné cvičení spojené s příchodem uprchlíků.

Dílčí závěr diskuze: Tato část dotazníkového šetření „*obecné aspekty dobrovolnictví*“ zjistila, že všichni oslovení respondenti jsou členy nebo dobrovolníky některého z OS ČČK a většina se věnuje dobrovolnické činnosti dlouhodobě. Většina respondentů je také členy Humanitární jednotky ČČK, které je velmi důležitá pro pomoc a organizaci při uprchlické krizi. Více než tři čtvrtiny respondentů získaly zkušenosti s poskytováním pomoci při mimořádných událostech, převážně během uprchlické krize z Ukrajiny a pandemie Covid – 19. Více než polovina respondentů se zatím žádného cvičení nezúčastnila a žádné cvičení nesouviselo s uprchlickou krizí. Tato zjištění mohou být užitečná pro plánování a zlepšování dobrovolnické činnosti v OS ČČK a pro zajištění účinné pomoci v mimořádných situacích.

6.3.3 Pomoc uprchlíkům z Ukrajiny

Třetí část, *pomoc uprchlíkům z Ukrajiny*, obsahovala 7 otázek (otázka č. 16-22). Tato část zjišťovala, zda se respondenti zapojili nebo zapojují do pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. Jestli se zapojují do sběru, výdeje humanitární pomoci, přípravy nouzového ubytování, či pomoci na Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině. V předposlední otázce byli dotazováni, zda poskytovali některou jinou pomoc a v poslední otázce, zda byli nebo jsou spokojeni s celkovou organizací této pomoci.

Otázka č. 16 „*Máte zkušenost s poskytováním pomoci uprchlíkům z Ukrajiny*“ ukazuje, že velká většina respondentů, celkově 87 z nich (85%) poskytovalo pomoc uprchlíkům z Ukrajiny, kdy tedy na další otázky odpovídali již jen tyto respondenti. Otázkou č. 17 „*Uveďte, zda jste byl/a zapojen/a do sběru humanitární pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny*“ bylo zjištěno, že 72 respondentů (83%) bylo zapojeno do tohoto druhu pomoci. Na otázku č. 18 „*Uveďte, zda jste byl/a zapojen/a do výdeje humanitární pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny*“ odpovědělo 71 respondentů (82%), že bylo zapojeno do výdeje humanitární pomoci. Otázka č. 19 „*Uveďte, zda jste byl/a zapojen/a do přípravy nouzového ubytování pro uprchlíky z Ukrajiny*“ zjistila, že 54 respondentů (62%) nebylo zapojeno do tohoto druhu pomoci. Otázkou č. 20 „*Uveďte, zda jste byl/a zapojen/a do pomoci na Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině (KACPU)*“ bylo zjištěno, že 67 respondentů poskytovalo pomoc na KACPU (77%).

Otevřenou otázkou č. 21 „*Pokud jste poskytoval/a některou jinou pomoc než výše uvedenou uprchlíkům z Ukrajiny, uveďte jakou*“ bylo zjištěno, že respondenti dále poskytovali psychosociální pomoc uprchlíkům, přímou finanční pomoc na některou ze sbírek, prováděli expedici a třídění humanitárního materiálu, pomáhali uprchlíkům na nádražích, připravovali jídlo, ubytování, odváželi potřebný materiál na hranice s Ukrajinou, poskytovali zdravotnickou péči, či tlumočili.

Poslední Otázkou č. 22 „*Uveďte, jak jste byl/a spokojen/a s organizací pomoci uprchlíkům z Ukrajiny*“ bylo zjištěno, že většina respondentů byla velmi spokojena nebo spokojena s organizací, celkem se jednalo o 68 respondentů (78%), 17 respondentů má neutrální názor (20%) a pouze 2 respondenti jsou s organizací nespokojeni (2%).

Dílčí závěr diskuze: Výsledky poslední části dotazníkového šetření ukazují, že velká většina respondentů (85%) poskytovala nebo stále poskytuje pomoc uprchlíkům z Ukrajiny. Většina z nich se zapojila do sběru a výdeje humanitární pomoci, dále na pomoci v KACPU. Menší část respondentů se podílela na přípravě nouzového ubytování. Z dalších aktivit respondentů pro uprchlíky z Ukrajiny lze zmínit psychosociální pomoc, finanční pomoc, expedici a třídění humanitárního materiálu, pomoc na nádražích, přípravu jídla a ubytování, odvážení potřebného materiálu na hranice s Ukrajinou, poskytování zdravotnické péče, či tlumočení. Většina respondentů (78%) byla velmi spokojena nebo spokojena s organizací pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. Celkově lze tedy uvést, že respondenti poskytovali různorodou pomoc uprchlíkům z Ukrajiny a byli spokojeni s organizací této pomoci.

7 Závěr

Cílem diplomové práce bylo posoudit současný stav zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže Jihočeského kraje, jejich dobrovolníků a členů při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. Dle autora práce byl tento cíl práce naplněn na základě definování zásadních bodů v teoretické části k neziskovému sektoru z pohledu historického, právního a finančního. Vymezením humanitární pomoci s užším zaměřením na válečné konflikty, migrační politiku a podrobným vymezením fungování Červeného kříže. V praktické části práce byly tyto informace následně aplikovány k naplnění dílčího cíle 1, který zjišťoval současný stav zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže Jihočeského kraje při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny a jejich možnosti financování. Dílčím cílem 2 byly zjišťovány způsoby a ochota zapojení dobrovolníků a členů oblastních spolků Českého červeného kříže v České republice při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny.

Nejdůležitějšími výsledky kvalitativního výzkumu formou strukturovaných rozhovorů se zástupci jednotlivých OS ČČK v Jihočeském kraji k naplnění dílčího cíle 1 jsou zjištění, že se všechny OS ČČK aktivně podílejí na aktuální pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. Nejlépe připravený na tento druh pomoci je rozhodně OS ČČK v Českých Budějovicích, který má k dispozici nejvíce dobrovolníků a členů, vybavení, či finančních prostředků. Na pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny se OS ČČK v Jihočeském kraji podílely zejména sběrem a výdejem materiální, či humanitární pomoci v množství desítek tun, poskytovaly psychosociální pomoc a prováděly různorodou pomoc na KACPU v Plané u Českých Budějovic. Tento výzkum byl doplněn analýzou hospodaření ČČK, kdy z výsledků vývoje hospodářského výsledku v letech 2017-2021 je zřejmé, že se ČČK řídí zásadami neziskové organizace, jelikož se výsledek organizace každý rok pohybuje blízko nuly. Analýzou čerpání Fondu humanity ČČK bylo zjištěno, že se příspěvky odvíjejí od jednotlivých mimořádných událostí. V roce 2020 se jednalo převážně o pomoc při Pandemii Covid-19, kdy bylo celkově do fondu přijato 19 mil. Kč. V roce 2021 se projevila velká vlna solidarity na následky tornáda na Jižní Moravě, kdy na tuto pomoc bylo přijato 112 mil. Kč. Za rok 2022 nejsou do dnešní doby žádná oficiální data, avšak v tiskové zprávě ČČK ze dne 12.01.2023 je uvedeno, že do veřejné sbírky ČČK bylo na tuto pomoc přijato přes 300 mil. Kč.

Smíšený výzkum (mixed methods research) formou dotazníkového šetření s dobrovolníky a členy ČČK k naplnění dílčího cíle 2 přinesl důležité výsledky, kdy nejdůležitějším zjištěním bylo, že z celkového počtu 103 respondentů se jich 87 z nich (85%) aktivně podílelo nebo stále podílí na pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. Převážně se zapojovali do pomoci při sběru a výdeji humanitárního materiálu, různorodě poskytovali pomoc na KACPU, prováděli psychosociální pomoc, finanční pomoc, odváželi potřebný materiál na hranice s Ukrajinou, poskytovali zdravotnickou péči, či nabízeli tlumočnické služby.

Závěrem lze konstatovat, že provedené výzkumy v této práci poskytují ucelený pohled na zapojení OS ČČK Jihočeského kraje, jejich dobrovolníků a členů při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. OS ČČK jsou především financováni z národní společnosti ČČK, která získává finanční prostředky hlavně ze svého fondu Humanity ČČK, státního rozpočtu, či vlastních aktivit. OS ČČK v Jihočeském kraji prokázaly a stále prokazují aktivní, efektivní a účinnou pomoc uprchlíkům z Ukrajiny. Zároveň je velmi důležitým faktorem stálá ochota dobrovolníků a členů OS ČČK, kteří jsou schopni ve velkém množství poskytovat různorodou pomoc.

OS ČČK je možné doporučit zařazení do svých činností větší množství vzdělávacích aktivit a cvičení pro své dobrovolníky a členy. OS ČČK by měly být připraveni na další možnou eskalaci Ruské invaze na Ukrajině a s tím spojený další příchod uprchlíků. Měly by se hlavně zaměřit na získávání nových a udržení dosavadních dobrovolníků, kteří jsou nejdůležitější součástí pomoci při této mimořádné události. Na závěr je důležité zdůraznit nutnost neustálé solidarity ze strany společnosti na válkou zasaženou Ukrajinu a trvalé podpory uprchlíků z této země, a to nejen v počátečních fázích konfliktu, ale v dlouhodobém horizontu. Je tedy klíčové ze strany ČČK informovat veřejnost o další potřebné pomoci.

8 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). 264 s. ISBN 978-80-247-4487-2.

DENZIN, Norman. Lincoln, Yvonna. *The Sage Handbook of Qualitative Research*. 4 th ed. London: SAGE Publications, 2011. 766 s. ISBN 978-1-4129-7417-2.

DOSTÁL, J., SOUKOPOVÁ J., ed., 2014. *Dobrovolnictví a nestátní neziskové organizace při řešení následků povodní v ČR*. Sborník z workshopu a semináře Protipovodňového vzdělávacího a výzkumného centra. Brno: Masarykova univerzita. 142 s. ISBN 978-80-210-6713-4.

FRIČ, Pavol. *Neziskový sektor v ČR: výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University*. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. 203 s. ISBN 80-864-3204-1.

HALTOFOVÁ, Pavlína. *Finance neziskového sektoru*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2011. 140 s. ISBN 978-80-7248-726-4.

KAVAN, Štěpán. *Nestátní neziskové organizace, dobrovolníci a možnosti spolupráce při mimořádných událostech*. Praha: NLN, 2022. 224 s. ISBN 978-80-7422-833-9.

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). 208 s. ISBN 978-80-247-3075-2.

KRYŠKOVÁ, Šárka. *Nestátní neziskové organizace - právní úprava, účetnictví, audit, daně*. Praha: Leges, 2019. Teoretik. 304 s. ISBN 978-80-7502-378-0.

MERTO VÁ, Petra. *Mezioborová praktická studia*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 185 s. ISBN 978-80-210-6986-2.

PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada), 336 s. ISBN 978-80-271-2117-5.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

SKOVAJSA, M., 2010. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál. 376 s. ISBN 978-80-7367-681-0.

ŠIMKOVÁ, Eva. *Management a marketing v praxi neziskových organizací*. Vyd. 4., aktualiz. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009. 178 s. ISBN 978-80-7435-012-2.

ŠMERDA, Hynek. Křesťanská charita od počátku do konce středověku (s přihlédnutím k jižní Moravě). 2. přeprac. a rozš. vyd., 1. vyd. u nakl. Jiří Polach. Břeclav: Jiří Polach, 2011. 174 s. ISBN 978-80-9050-760-9

ŠTĚTINA, Jiří. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada, 2014. Expert (Grada). 584 s. ISBN 978-80-247-4578-7.

VÍT, P. Praktický právní průvodce pro neziskové organizace. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 2015, 160 s. ISBN 978-80-247-5477-2.

Legislativní dokumenty

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, *In: Sbirka zákonů České republiky, 2012, částka 33*

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů. *In: Sbirka zákonů České republiky, 1995*

Zákon č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů

Zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži

Elektronické zdroje

Azylová politika [online]. [cit. 2022-07-23]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/politiky-eu/regulace-o-koordinace/azylova-politika/>

Co je to ústav [online]. [cit. 2022-08-13]. Dostupné z: <https://www.profineziskovsky.cz/cs/ustavy/co-je-to-ustav/a-3800/>

Kdo jsme [online]. 2022 [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.cervenkykruz.eu/kdo-jsme>

Důvodová zpráva NOZ [online]. [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>

Komentář zákona 89/2012 Sb. Občanský zákoník [online]. [cit. 2022-07-17]. Dostupné z: <https://www.fulsoft.cz/33/komentar-zakona-89-2012-sb-obcansky-zakonik-146->

Neziskový sektor v Česku [online]. [cit. 2022-07-15]. Dostupné z: <https://www.avpo.cz/neziskovy-sektor-v-cesku-si-v-mezinarodnim-srovnani-vede-dobre-podpora-darcu-stabilne-roste/>

Obecně o azylové a migrační politice [online]. [cit. 2022-07-29]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/obecne-o-migracni-a-azylove-politice-ceske-republiky-obecne-o-migracni-a-azylove-politice-ceske-republiky.aspx>

O nás [online]. 2017 [cit. 2022-07-31]. Dostupné z: <http://www.cckcb.cz/o-nas>

Our history [online]. [cit. 2022-07-29]. Dostupné z: <https://www.redcross.org.uk/about-us/our-history/the-beginning-of-the-red-cross>

Mandate and mission [online]. [cit. 2022-07-29]. Dostupné z: <https://www.icrc.org/en/mandate-and-mission>

Migration policies and governance [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.migrationdataportal.org/themes/migration-policies-and-governance#definition>

Naše činnost: Humanitární jednotky [online]. [cit. 2023-07-31]. Dostupné z: <http://www.cckcb.cz/nase-cinnost/humanitarni-jednotky>

Požár bytového domu v Lenoře [online]. [cit. 2023-01-22]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/pozar-bytoveho-domu-v-lenore.aspx>

Spolky: zakládání spolku [online]. [cit. 2022-08-02]. Dostupné z: https://frankbold.org/poradna/spolky-a-zapojeni-verejnosti/spolky/zakladani-spolku/rada/jak-spravne-zalozit-spolek#1._

Stanovy ČČK [online]. [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/stanovy-cck>

Tisková zpráva ČČK z 12.01.2023 [online]. [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/files/files/cz/tz/510.pdf>

Třetí patro [online]. *Historie neziskových aktivit v ČR*. [cit. 2022-07-15]. dostupné z Třetí patro: <http://www.tretipatro.cz/index.php?cmd=page&id=26>

Ukrainian displacement [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/news/ukrainian-displacement-multipronged-policy-focus>

Vláda schválila program pomoci občanům ukrajiny prchajícím před válkou [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-program-pomoci-obcanum-ukrajiny-prchajicim-pred-valkou.aspx>

Zahraniční vztahy: rozvojová spolupráce [online]. [cit. 2022-07-23]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/p_rirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html

Ziskový a neziskový sektor [online]. [cit. 2023-07-18]. Dostupné z http://www.ceed.cz/podnikani/14_ziskovy_a_neziskovy_sektor.htm

9 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

9.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Struktura národního hospodářství.....	13
Obrázek 2: Financování neziskových organizací.....	27
Obrázek 3: Symboly Červeného kříže, Červeného půlměsíce, Červeného lva a slunce, Červeného krystalu.....	32
Obrázek 4: znak Českého červeného kříže.....	34
Obrázek 5: mapa KACPU v České republice.....	67

9.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled právních norem k jednotlivým druhům NNO.....	21
Tabulka 2: Zapojení OS ČČK v Jihočeském kraji při mimořádných událostech nebo krizových situacích v minulosti.....	46
Tabulka 3: poskytování pomoci OS ČČK v Jihočeském kraji při aktuálním příchodu uprchlíků z Ukrajiny.....	48
Tabulka 4: Vývoj hospodářského výsledku ČČK 2017-2021 v tisících Kč.....	69

9.3 Seznam grafů

Graf 1: pohlaví respondentů.....	50
Graf 2: věk respondentů.....	50
Graf 3: nejvyšší dosažené vzdělání respondentů.....	51
Graf 4: povolání respondentů.....	52
Graf 5: dobrovolníci nebo členové OS ČČK.....	53
Graf 6: délka dobrovolnictví respondentů.....	53
Graf 7: počet členů v humanitární jednotce ČČK.....	54
Graf 8: začlenění členů humanitární jednotky ČČK do jejích sekcí.....	54
Graf 9: zkušenosti respondentů s poskytováním pomoci při mimořádné události.....	55
Graf 10: období, kdy respondenti pomáhali při mimořádné události.....	55
Graf 11: druhy mimořádných událostí, při kterých respondenti pomáhali.....	56

Graf 12: účast respondentů na cvičeních pořádaných ČČK či jinou organizací.....	56
Graf 13: zkušenosti respondentů s poskytováním pomoci uprchlíkům z Ukrajiny.....	57
Graf 14: zapojení respondentů do sběru humanitární pomoci.....	58
Graf 15: zapojení respondentů do sběru humanitární pomoci.....	58
Graf 16: zapojení respondentů do přípravy nouzového ubytování.....	59
Graf 17: zapojení respondentů do pomoci na KACPU.....	59
Graf 18: spokojenost respondentů s organizací pomoci uprchlíkům z Ukrajiny.....	60
Graf 19: Vývoj hospodářského výsledku ČČK 2017-2021 v tisících Kč.....	69
Graf 20: Čerpání fondu humanity ČČK v tisících Kč.....	70

Seznam použitých zkratk

ČČK	Český červený kříž
OS ČČK	Oblastní spolek Českého červeného kříže
NO	Nezisková organizace
NNO	Nestátní nezisková organizace
NOZ	Nový občanský zákoník
OPS	Obecně prospěšná společnost
OAMP	Odbor azylové a migrační politiky
MHČKČP	Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce
KACPU	Krajské centrum pomoci Ukrajině

Přílohy

Příloha 1 Rozhovor pro vedoucí Oblastních spolků ČČK v Jihočeském kraji

Příloha 2 Dotazníkové šetření

Příloha 1 – Rozhovor pro vedoucí Oblastních spolků ČČK v Jihočeském kraji

1. Jaké množství personálu má Váš OS ČČK k dispozici a jaké jsou možnosti získání dobrovolníků pro poskytování pomoci uprchlíkům z Ukrajiny? Jaké jsou jazykové schopnosti těchto dobrovolníků a jak rychle mohou být aktivováni?
2. Při jakých mimořádných událostech nebo krizových situacích Váš OS ČČK poskytoval pomoc?
3. Zapojil se Váš OS ČČK v minulosti do jiné pomoci uprchlíkům v České republice nebo v zahraničí?
4. Má Váš OS ČČK k dispozici nějakou dokumentaci nebo metodické pokyny pro situace, kdy je třeba poskytnout pomoc většímu počtu uprchlíků?
5. Jaké aktivity a programy nabízí Váš OS ČČK pro vzdělávání a přípravu personálu a dobrovolníků na poskytování pomoci v případě většího počtu uprchlíků?
6. Pořádal Váš OS ČČK v minulosti cvičení na situace možného příchodu většího počtu uprchlíků?
7. Jakou a v jakém množství poskytl Váš OS ČČK materiální pomoc při aktuálním příchodu uprchlíků z Ukrajiny?
8. Jakou a v jakém množství poskytl Váš OS ČČK finanční pomoc při aktuálním příchodu uprchlíků z Ukrajiny?
9. Zajišťoval nebo zajišťuje Váš OS ČČK ubytování uprchlíků z Ukrajiny? Pokud ano, pro kolik osob a kde?
10. Zajišťoval nebo zajišťuje Váš OS ČČK psychosociální pomoc uprchlíkům z Ukrajiny? Pokud ano, jakým způsobem?
11. Organizuje, či organizoval Váš OS ČČK sbírky materiálu na pomoc válkou zasažené Ukrajině? Pokud ano, jakou?
12. Jak řeší Váš OS ČČK financování při řešení aktuálního příchodu uprchlíků z Ukrajiny?
13. Jaký má Váš OS ČČK k dispozici materiál a jaké služby k zajištění aktuálního příchodu uprchlíků z Ukrajiny, či na pomoc válkou zasažené Ukrajině?
14. Podílí se Váš OS ČČK na pomoci uprchlíkům z Ukrajiny v Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině?
15. Uveďte přehled sil, prostředků a činností Vašeho OS ČČK k využití při pomoci uprchlíkům z Ukrajiny?

16. Jak posuzujete náročnost poskytování pomoci uprchlíkům z Ukrajiny ve srovnání s předchozími mimořádnými událostmi?

Příloha 2 – dotazníkové šetření

Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Bc. Adam Kosáček a jsem studentem České zemědělské univerzity v Praze. K tomuto studiu píšu diplomovou práci na téma Zapojení Oblastních spolků Českého červeného kříže v Jihočeském kraji při poskytování humanitární pomoci uprchlíkům z Ukrajiny. Součástí mé práce je dotazník, který je směřován pro dobrovolníky a členy ČČK. Pokud jste tedy členem nebo dobrovolníkem některého Oblastního spolku ČČK, tak Vás žádám o vyplnění tohoto dotazníku.

Velmi děkuji za Váš čas a vyplnění.

I. charakteristika respondentů

1. Uved'te Vaše pohlaví:

- a) žena
- b) muž

2. Uved'te Váš věk:.....

3. Uved'te Vaše bydliště (obec, město):.....

4. Uved'te Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) základní vzdělání
- b) střední vzdělání bez výučního listu
- c) střední vzdělání s výučním listem
- d) střední vzdělání s maturitní zkouškou
- e) vyšší odborné vzdělání
- f) vysokoškolské vzdělání

5. Uved'te Vaše povolání:

- a) jsem student v prezenční formě studia
- b) jsem student v kombinované formě studia
- b) jsem v pracovně právním vztahu
- d) jsem osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)
- e) jsem nezaměstnaný

6. Uved'te, jaké máte jazykové znalosti Při hodnocení úrovně znalosti jazyka vycházeli respondenti z mezinárodní klasifikace: .....

II. obecné aspekty dobrovolnictví

7. Jste dobrovolníkem nebo členem OS ČČK?

- a) ano
- b) ne

8. Pokud jste v otázce č. 7 odpověděl/a *ano*, uveďte, jak dlouho se věnujete činnosti dobrovolnictví?

- a) krátkodobě – příležitostně, jednorázově, ve lhůtě do tří měsíců
- b) dlouhodobě – nad tři měsíce

9. Uveďte, zda jste členem Humanitární jednotky ČČK?

- a) ano
- b) ne

10. Pokud jste v otázce č. 9 odpověděl/a *ano*, uveďte v jaké sekci Humanitární jednotky ČČK působíte?

- a) Humanitární
- b) Zdravotnická
- c) Psychosociální
- d) Technická

11. Máte zkušenost s poskytováním pomoci při některé mimořádné události (např. povodeň, vichřice, zemětřesení, havárie, požáry, pandemie apod.)?

- a) ano
- b) ne

12. Pokud jste v otázce č. 11 odpověděl/a *ano*, uveďte, v jakém roce jste pomáhal/a při mimořádné události:.....

13. Pokud jste v otázce č. 11 odpověděl/a *ano*, uveďte mimořádné události, při kterých jste pomáhal/a:.....

14. Účastnil/a jste se některého cvičení pořádaného ČČK či jinou organizací?

- a) ano
- b) ne

15. Pokud jste v otázce č. 14 odpověděl/a *ano*, uveďte jakého cvičení a kdy jste se účastnil/a?

....

III. pomoc uprchlíkům z Ukrajiny

16. Máte zkušenost s poskytováním pomoci uprchlíkům z Ukrajiny?

- a) ano
- b) ne

17. Pokud jste v otázce č. 16 odpověděl/a *ano*, uveďte zda jste byl zapojen do sběru humanitární pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny?

- a) ano
- b) ne

18. Pokud jste v otázce č. 16 odpověděl/a *ano*, uveďte zda jste byl zapojen do výdeje humanitární pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny?

- a) ano
- b) ne

19. Pokud jste v otázce č. 16 odpověděl/a *ano*, uveďte zda jste byl zapojen do přípravy nouzového ubytování pro uprchlíky z Ukrajiny?

- a) ano
- b) ne

20. Pokud jste v otázce č. 16 odpověděl/a *ano*, uveďte zda jste byl zapojen do pomoci na Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině (KACPU)?

- a) ano
- b) ne

21. Pokud jste poskytoval/a některou jinou pomoc než výše uvedenou uprchlíkům z Ukrajiny, uveďte jakou?

....

22. Uveďte, jak jste byl/a spokojen/a s organizací pomoci uprchlíkům z Ukrajiny?

- a) Velmi spokojen/a
- b) Spokojen/a
- c) Neutrální
- d) Nespokojen/a